

Europese
Commissie

PANORAMA

Focus op Europees regionaal beleid en stadsontwikkeling

WINTER 2018 / nr. 67

Rijnland-Palts:
grensoverschrijdende ondersteuning

Stedelijke
uitdagingen
koppelen aan
oplossingen

Op het menu:
RegioStars

Regionaal beleid en
stadsontwikkeling

Cultureel
erfgoed:
horizons
verbreden

PANORAMA

In deze editie...

In het winternummer van het tijdschrift *Panorama*, dat nu kan worden gedownload, wordt een breed scala aan onderwerpen behandeld, van stedelijke kwesties tot cultuur en industriële transitie.

We openen met een rapport van het Oostenrijkse voorzitterschap over hoe hun team onderhandelingen in de Raad over het wetgevingspakket voor de periode 2021-2027 heeft voorbereid. Ons interview is een gezamenlijk gesprek met de minister-president van Rijnland-Palts, Malu Dreyer, en de minister van Economische Zaken van de deelstaat, Dr Volker Wissing. We onderzoeken ook wat EU-fondsen hebben gedaan voor het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed en hoe die fondsen regio's helpen bij hun industriële transitie. Daarnaast vertellen we over een aantal van de projecten die worden ondersteund door het programma 'Stedelijke innovatieve acties'.

In de rubriek 'In uw eigen woorden' lezen we over Castilië-La Mancha, Finland en het zuiden van Polen, en over jongeren, via

hun ervaringen met het Interreg Volunteer Youth-programma en het mediaprogramma Youth4Regions.

Ook praten we met de RegioStars-winnaars van dit jaar, kijken we terug naar een aantal beelden van de Europese week van de regio's en steden van 2018 en komen een aantal belangrijke punten uit het onlangs gepubliceerde regionale jaarboek van 2018 van Eurostat aan de orde. De rubriek 'Projecten' gaat op bezoek in Polen, Denemarken, Slowakije, Italië en Griekenland.

Veel leesplezier!

AGNÈS MONFRET

Hoofd van de afdeling Communicatie, Directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, Europese Commissie

12

14

24

38

EDITORIAL.....	03	NIEUWS IN HET KORT	35
OOSTENRIJKS VOORZITTERSCHAP: DE KLUS KLAREN.....	04	KAARTEN: GENDERGELIJKHEID GEMETEN.....	36
BELOFTEN AAN DE ULTRAPERIFERE GEBIEDEN.....	07	TERRITORIALE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN CULTUREEL ERFGOED	38
INNOVATIEVE OPLOSSINGEN VOOR STEDELIJKE UITDAGINGEN.....	08	EU-FINANCIERING CRUCIAAL VOOR DE VOORUITGANG VAN POLEN.....	42
INTERVIEW: MALU DREYER EN VOLKER WISSING VAN RIJNLAND-PALTS	12	COHESIEBELEID: FINLAND REFLECTEERT	43
KOLENPRODUCERENDE REGIO'S IN TRANSITIE HELPEN.....	14	CASTILIË-LA MANCHA WIL MEER EN BETERE COHESIE.....	44
FOCUS OP GEBIEDEN MET SPECIFIEKE GEOGRAFISCHE KENMERKEN.....	18	HET CYBER-PROJECT VAN INTERREG EUROPA	45
OP FOTO VASTGELEGD: EWRC	20	DE REGIO'S VAN EUROPA IN STATISTIEKEN.....	46
TOP VAN DE EWRC-MASTERCLASS.....	22	FRAUDE EN CORRUPTIE BESTRIJDEN	50
REGIOSTARS-WINNAARS OP DE VOORGROND	24	GEGEVENSPUNT: FINANCIËLE INSTRUMENTEN	52
DE INBRENG VAN JONGE JOURNALISTEN.....	28	STEURSTRATEGIE VOOR DE DONAU	54
INTERREG VOLUNTEER YOUTH	32	PROJECTEN UIT DENEMARKEN, ITALIË/GRIEKENLAND, SLOWAKIJE EN POLEN.....	55
PITCHEN VOOR EUSALP	34		

EDITORIAL

Twee maanden geleden, in de vorige uitgave van *Panorama*, moedigde ik u aan om te profiteren van de Europese week van de regio's en steden om bij te dragen aan de huidige reflecties waarmee de fundering wordt gelegd voor het cohesiebeleid van de komende tien jaar. Wat we toen nog niet wisten, is dat deze week de grootste bijeenkomst van uitvoerders van het cohesiebeleid ooit zou worden. Meer dan 7 000 partners kwamen naar Square in Brussel om mee te doen met het evenement, dat werd geopend door voorzitter Juncker.

Dit fantastische succes is niet alleen een goed voorteken voor de toekomst van ons beleid, het bewijst ook dat het beleid levend is en dat er een beter, eerlijker en sterker Europa mee kan worden gecreëerd, dankzij de betrokkenheid van duizenden toegewijde personen in de hele Unie. De Europese verkiezingen vinden over slechts een paar maanden plaats. Daarom is het van essentieel belang dat we ons duidelijk uitspreken over alles wat we samen hebben bereikt voor de regio's en voor de burgers.

Ten eerste zijn we met het cohesiebeleid echt bij de kern gebleven, door te proberen ervoor te zorgen dat geen enkele regio en niemand achterblijft. Voorbeelden als het initiatief voor inlopen op achterstanden in regio's en het werk dat is verzet om de integratie van migranten mogelijk te maken, zijn in dit opzicht absoluut belangrijke mijlpalen. En dan heb ik het nog niet eens gehad over de enorme ondersteuning vanuit het EU-solidariteitsfonds voor regio's die worden getroffen door natuurrampen, of over onze voortdurende inspanningen om obstakels bij wonen en werken over de grens weg te nemen.

Bovendien hebben we onze steun aan EU-regio's in industriële transitie geïntensiveerd, door hun concurrentievoordelen te identificeren en door kleine en middelgrote ondernemingen te

helpen op hun traject naar een koolstofvrije economie. Ons recente initiatief voor kolenregio's in transitie heeft bijvoorbeeld meer dan veertig regio's in twaalf verschillende lidstaten geholpen om nieuwe groeimogelijkheden te vinden. Doordat het cohesiebeleid heeft geholpen bij economische diversificatie en er bijna 120 concrete strategieën voor slimme specialisatie mee zijn gesteund, is het beleid een beslissende katalysator geworden voor weerbaarheid, concurrentievermogen en meer sociaaleconomische convergentie tussen regio's.

Ten slotte waren we meer dan ooit tevoren betrokken bij voortdurende inspanningen om dingen, in lijn met mijn belofte toen ik aantrad, beter en eenvoudiger te doen. We hebben er hard aan gewerkt om de gevolgen van ons beleid te meten en vergroten, met name door middel van de lancering van een uitgebreid opendataplatform en door onze krachten te bundelen met die van het investeringsplan van Juncker. Ook hebben we de Groep op hoog niveau inzake vereenvoudiging in staat gesteld om voorstellen voor zinvolle vereenvoudiging op tafel te leggen. Die werden meegenomen in de Omnibusverordening en onze reflectie op de toekomst van het cohesiebeleid.

We kunnen alleen maar trots zijn op al deze resultaten! Dankzij uw niet-aflatende steun heb ik er vertrouwen in dat we nog veel meer zullen gaan bereiken en dat onze acties de belichaming zullen blijven vormen van de essentie van het cohesiebeleid: het dagelijkse leven van de burgers van Europa verbeteren. ■

Crete

Corina Crețu

Europees commissaris voor regionaal beleid

'Less is more!'

Bijeenkomst (over cohesie) van de Raad Algemene Zaken, 30 november 2018

Een interview met het team van het Oostenrijkse EU-voorzitterschap over de status van onderhandelingen in de Raad, over hoe het team vereenvoudiging benadert, en over hulp van een viervoeter.

Op 31 december eindigt het Oostenrijkse voorzitterschap van de Raad van de EU. De voorstellen van de Commissie voor het cohesiebeleid na 2020 werden slechts een maand voor het begin van het voorzitterschap gepubliceerd, waardoor Oostenrijk en de Oostenrijkse onderhandelaren een centrale rol speelden in het voorbereiden van besprekingen in de Raad. *Panorama* sprak met het in Brussel gebaseerde team van het voorzitterschap, Johannes Rossbacher, Alexander Ferstl en Christoph Klemencic.

Hoe staan jullie ervoor met het wetgevingspakket voor de periode 2021-2027?

Johannes Rossbacher: We liggen goed op schema, moet ik zeggen. We hebben een overeenkomst bereikt over belangrijke hoofdstukken van de verordening voor gemeenschappelijke bepalingen. Ook is de EFRO-regeling aan de kant van de Raad bijna voltooid. Er liggen vijf wetgevingsvoorstellen op tafel en onze Raad-werkgroep heeft zijn best gedaan om snel en veel vooruitgang te boeken.

Hoe hebben jullie de onderhandelingen benaderd?

Alexander Ferstl: Om te beginnen waren we ervan overtuigd dat de voorstellen van de Commissie redelijk zijn, en een echte stap vooruit als het gaat om vereenvoudiging. Met dat uitgangspunt probeerden we wijzigingen aan de voorgestelde juridische tekst te beperken. We

zijn van mening dat niet alles hoeft te worden gereguleerd en dat in dat opzicht geldt: 'less is more!'

En zijn jullie daarin geslaagd?

Christoph Klemencic: Ja, dat denk ik wel. We hebben de door de Commissie voorgestelde elementen voor vereenvoudiging aangehouden, en zijn nog verder gegaan. Laten we als voorbeeld de partnerschapsovereenkomst nemen. Waarom zou een lidstaat met weinig toegewezen begrotingsmiddelen of slechts één programma met meerdere fondsen veel moeite moeten doen om zo'n document op te stellen? Tijdens de Raad van 30 november bleken ministers het ook eens te zijn met ons voorstel om deze extra stap in bepaalde gevallen over te slaan.

Is er overeenstemming over de begroting?

JR: Besprekingen over het meerjarig financieel kader zullen worden gevoerd

» Vanwege het voorzitterschap was het onze taak om op te treden als onafhankelijke tussenpersoon en om bruggen te slaan. »

op het hoogste niveau. Wij hebben gewerkt aan – en werken nog steeds aan – goede uitvoeringsmodaliteiten. We hebben prioriteit gegeven aan die elementen in de regelgeving die onze programma-autoriteiten in de regio's nodig hebben voor hun toekomstige programma's. Zodra er een besluit is genomen over de financiën, kunnen we dus eenvoudig koppelingen creëren.

Welke elementen zijn dat dan?

AF: Alles met betrekking tot audits en controles, programmering en planning, en voorwaarden en prestaties. Ik weet

dat dat niet erg sexy klinkt, maar beheerautoriteiten moeten weten wat ze kunnen verwachten, en hun implementatiestructuren voor toekomstige programma's kunnen gaan opzetten. Met deze strategie hopen we kostbare tijd te winnen en ervoor te zorgen dat de programma's snel kunnen starten. Dingen moeten in beweging komen in 2021, niet in 2022 of 2023.

Als jullie terugkijken op de afgelopen zes maanden, wat waren dan de belangrijkste uitdagingen in de onderhandelingen?

CK: Dan zou ik zeggen dat we compromissen moesten vinden tussen allerlei soorten fracties: de nettobetalers en -ontvangers, de verschillende benaderingen in het westen, oosten, zuiden en noorden, en soms de zeer verschillende meningen, ongeacht deze twee aspecten. Vanwege het voorzitterschap was het onze taak om op te treden als onafhankelijke tussenpersoon en om bruggen te slaan. Dit betekende echter niet dat we altijd iedereen tevreden konden stellen.

JR: Het vinden van een compromis is nooit eenvoudig. U weet waarschijnlijk dat een compromis goed is wanneer alle partijen tegelijkertijd enigszins tevreden en enigszins ontevreden zijn.

Wat gaat er nu gebeuren in de onderhandelingen?

AF: In januari nemen onze collega's uit Roemenië het over en gaan ze door in het hoge tempo dat wij hebben ingezet. Met één of twee werkgroepbijeenkomsten per week en een behoorlijk vergelijkbare aanpak, is de komende maanden verdere, snelle vooruitgang te verwachten. Na overeenstemming in de Raad gaat een fase van dialogen van start. Ik ben ervan overtuigd dat de meningen van de Raad, de Commissie en het Parlement niet zo ver uit elkaar liggen.

Hoe was het voorzitterschap voor jullie persoonlijk?

JR: Dit was mijn derde Oostenrijkse voorzitterschap, dus ik wist wat ik kon verwachten: lange dagen, vergaderingen op zondag en zeer intense samenwerking.

Gebundelde krachten voor het cohesiebeleid: informele bijeenkomst van de werkgroep voor structurele maatregelen in Oostenrijk (Burgenland) van de Raad, september 2018

» We hebben de door de Commissie voorgestelde elementen voor vereenvoudiging aangehouden, en zijn nog verder gegaan. »

Paul Unglaub, Johannes Rossbacher, Alexander Ferstl (met Elvira), Christoph Klemencic

Eerlijk gezegd hadden we het niet kunnen bolwerken zonder de prettige ondersteuning uit Wenen, zonder onze fantastische collega's in het secretariaat van de Raad en zonder onze 'allrounder' Paul, en zonder de extra hulp van de hond van Alexander!

Een voorzitterschapshond?

AF: Ja, mijn hond was meestal bij ons. Elvira – zo heet ze – hield de stemming erin en kreeg het altijd voor elkaar om onze aandacht even af te leiden van de

regelgeving. Dit was duidelijk nuttig in zo'n uitdagende periode.

JR: Grappig genoeg was ik voorheen bang voor honden, maar dat is hierdoor helemaal veranderd. Ik zal Elvira's steun zelfs gaan missen. Ze was echt lid van het team!

Zo te horen hadden jullie er wel plezier in!

CK: Zeker weten! Voor mij was het hoogtepunt toen een collega uit de Raad de naam van onze voorzitter niet goed begreep. Hij

noemde hem niet Johannes, maar "your highness", oftewel uwe hoogheid. Een voorzitter waardig, moet ik zeggen.

AF: Vergeet onze Kroatische collega's ook niet, die gingen jodelen! We organiseerden een korte trainingssessie tijdens onze openingsreceptie, en ze kunnen het nog steeds! Echt indrukwekkend...

JR: Plezier maken is absoluut behulpzaam bij zo'n gigantische taak als het EU-voorzitterschap! ■

Foto gemaakt op de Conferentie van voorzitters van de ultraperifere gebieden van de EU van 2018. Voorste rij, van links naar rechts: Ramón Luis Valcárcel, Ignacio Sánchez Amor, Fernando Clavijo, koning Felipe VI, Corina Crețu, Ana Paula Zacarias, Daniel Gibbs. Achterste rij, van links naar rechts: Claude Plenet, Marie-Luce Plenchar, Alfred Marie-Jeanne, Vasco Cordeiro, Miguel Machado de Albuquerque, Yolaine Costes, Mohammed Sidi

Concrete beloften aan de ultraperifere gebieden

Ter gelegenheid van de jaarlijkse conferentie van de ultraperifere gebieden, een jaar na de lancering van de nieuwe speciale EU-strategie voor deze gebieden, laat commissaris voor regionaal beleid Corina Crețu zien hoe de EU zich heeft gehouden aan haar beloften om deze gebieden te ondersteunen.

De volgende EU-begroting bevat niet minder dan 21 voorstellen waarin rekening is gehouden met de specifieke kenmerken van ultraperifere gebieden: de vertaling in concrete mogelijkheden van de speciale aandacht die de commissie Juncker aan deze gebieden heeft besteed. Er is bijvoorbeeld voorgesteld om de gebieden te laten blijven profiteren van specifieke aanvullende financiering en van het hoogste percentage aan Europese medefinanciering. Bovendien is voorgesteld om ze, gezien hun unieke geografische situatie, EU-fondsen te laten investeren in luchthavens. Ook is voor deze gebieden een specifiek Interreg-onderdeel gecreëerd, met een speciale begroting, om samenwerking tussen burens te stimuleren.

Er zijn onlangs nieuwe regels over overheidssteun aangenomen om vissers in de ultraperifere gebieden te helpen nieuwe boten te kopen. Daarbij is een hogere mate aan steun beschikbaar voor kleine boten en, onder bepaalde voorwaarden, om te zorgen voor duurzame visserij.

Er zijn ook nieuwe groeirichtingen gecreëerd door middel van ondersteuning van onderzoek en innovatie. De Commissie heeft bijvoorbeeld met 4,3 miljoen euro uit Horizon 2020 het project FORWARD gelanceerd, waarin 24 partners uit de negen regio's hun innovatiesystemen zullen analyseren en lokale actoren, waaronder de industrie, zullen mobiliseren rond strategieën op basis van hun specifieke sterke punten. Ze zullen ook zorgen voor nauwere banden tussen hun gebied en Europese of internationale innovatienetwerken om hun deelname aan het toekomstige Horizon Europa-onderzoeksprogramma te vergroten.

De Commissie werkt ook samen met ultraperifere gebieden en hun lidstaten aan het ontwerp van oplossingen op maat voor de specifieke uitdagingen waarmee ze te maken krijgen. Na een eerste positieve ervaring met energietransitie op het eiland Réunion heeft de Commissie een tweede taskforce geïntroduceerd om op de Canarische Eilanden het afvalbeheer te verbeteren en de circulaire economie te bevorderen. Alle betrokken partijen zullen samenwerken om deze aanzienlijke uitdaging aan te gaan om de levenskwaliteit op de eilandengroep te verbeteren.

De positie van de ultraperifere gebieden in toekomstige programma's en deze initiatieven zijn een aanvulling op de rechtstreekse en voortdurende dialoog tussen de commissie Juncker en deze negen regio's. Ze staan symbool voor een steeds nauwer wordende samenwerking op alle niveaus. ■

STADSVERRHALEN

Stedelijke innovatieve acties (UIA): innovatieve oplossingen testen en resultaten meten

Met Stedelijke innovatieve acties ontvangen EU-steden middelen om innovatieve projecten te financieren, met voor de periode 2014-2020 een totale envelop van 372 miljoen euro uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling. Het doel is om concrete oplossingen voor veelvoorkomende stedelijke uitdagingen te identificeren, te testen en te verspreiden.

Tot nu toe zijn tijdens drie oproepperioden, in 2015, 2016 en 2017, 55 projecten uit de hele EU geselecteerd; momenteel loopt een vierde oproepperiode. Steden kunnen tot eind januari 2019 online een aanvraag indienen (zie de informatie hieronder). Eind 2019 zal een vijfde en laatste oproepperiode van start gaan.

<https://www.uia-initiative.eu/en/call-proposals>

Elk project krijgt drie jaar de tijd om innovatieve oplossingen te implementeren en de resultaten daarvan te meten. Het vierde jaar is bedoeld om de geleerde lessen te verspreiden. Ook uit mislukkingen kunnen belangrijke lessen worden getrokken. Het doel van deze projecten is in feite om innovatieve oplossingen te testen, wat betekent dat er een risico bestaat dat de verwachte resultaten niet worden behaald.

De oproepen hebben betrekking op de maatschappelijke uitdagingen die zijn vastgesteld in de stedelijke agenda voor de EU (zie het artikel in *Panorama 66*). Ze omvatten sociale problemen, zoals armoede en de integratie van migranten, maar ook milieukwesties als de circulaire economie en klimaatverandering, en economische problemen, zoals werkgelegenheid en digitalisering.

Binnen een onderwerp werken projectontwikkelaars vaak aan een innovatieve oplossing waarin sociaal-economische en ecologische componenten worden gecombineerd in een geïntegreerde aanpak. Dit is, net als een 'bottom-up' benadering, kenmerkend voor UIA-projecten. Uiteindelijk worden oplossingen samen met lokale belanghebbenden ontworpen.

- › 1^e oproepperiode gestart in 2015: 17 projecten geselecteerd
- › 2^e oproepperiode gestart in 2016: 16 projecten geselecteerd
- › 3^e oproepperiode gestart in 2017: 22 projecten geselecteerd
- › 4^e oproepperiode loopt online tot eind januari 2019
- › 5^e oproepperiode zal worden gestart in september 2019

Voor de volgende programmeringsperiode, 2021-2027, wil de Commissie het verband tussen stedelijke uitdagingen, innovatie en de kenniskloof onder lokale actoren verder ontwikkelen. De Commissie stelt voor om vervolgens het initiatief 'Stedelijk Europa' op te zetten, waarin nieuwe activiteiten worden geïntegreerd en ontwikkeld op basis van bestaande initiatieven, zoals UIA, Urbact en de stedelijke agenda voor de EU. ■

MEER INFO

<https://www.uia-initiative.eu/en>

© EuroGeographics Vereniging voor administratieve grenzen

Stedelijke innovatieve acties: goedgekeurde projecten

- Aanpassing aan klimaatverandering
- Luchtkwaliteit
- Circulaire economie
- Energietransitie
- Huisvesting
- Integratie van migranten en vluchtelingen
- Banen en vaardigheden in de lokale economie
- Stedelijke mobiliteit
- Armoede in de stad

Antwerpen (BE), integratie van migranten en vluchtelingen

„Met dit initiatief willen we jonge vluchtelingen de kans geven om hun leven weer op te bouwen in Antwerpen. Onze eerste prioriteit ligt bij de integratie van deze jongeren, die, net als alle andere jongeren, een beetje extra hulp verdienen. CURANT verenigt menselijk medeleven met maatschappelijke verantwoordelijkheid. We hopen dat Antwerpen een goed voorbeeld kan zijn voor andere steden.”

Fons Duchateau, voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Antwerpen

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
02/2017 – 10/2019

EU-INVESTERING:
4 894 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/antwerp>

Bilbao (ES), banen en vaardigheden in de lokale economie

„Wij geloven dat investeren in kennis investeren in de toekomst is, en dat het aan ondernemers is om de economie van morgen op te bouwen. In UIA-AS-Fabrik komen al onze sterke punten bij elkaar en worden de speerpunten van de toekomstige economie van Bilbao vertegenwoordigd.”

Juan Mari Aburto, burgemeester van Bilbao

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
08/2017 – 07/2020

EU-INVESTERING:
4 646 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/bilbao>

Turijn (IT), armoede in de stad

„Co-City is een bijzondere gelegenheid om nieuwe vormen van actieve deelname van burgers in de vernieuwing van de stad te ondersteunen. Ik hoop dat er nieuwe ondernemingen zullen worden gecreëerd rond dit nieuwe model van relaties tussen de publieke en private sector, en er nieuwe werkgelegenheid en banen worden gecreëerd in Turijn.”

Chiara Appendino, burgemeester van Turijn

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
03/2017 – 02/2020

EU-INVESTERING:
4 126 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://bit.ly/2Ry5dyE>

Maribor (SI), circulaire economie

„Alleen een nauwe samenwerking tussen publieke ondernemingen, burgers, de industrie en de lokale overheid kan leiden tot een succesvol, met elkaar verbonden systeem, waarin middelen en economische, ecologische en sociale resultaten worden geoptimaliseerd. Dit is een langetermijnproject voor transformatie naar een andere maatschappij, waarin wordt gezorgd voor ontwikkelingsgericht beheer van hulpbronnen in lokale en regionale gebieden.”

Andrej Fištravec, burgemeester van Maribor

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
12/2017 – 11/2020

EU-INVESTERING:
3 000 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://bit.ly/2AS48uC>

Lahti (FI), stedelijke mobiliteit

„Duurzame stedelijke mobiliteit is de komende jaren een belangrijk aandachtspunt voor Lahti. Ons doel is om de inspirerendste manier te vinden om het voor meer mensen aantrekkelijk te maken om te wandelen, fietsen en het openbaar vervoer te gebruiken. We zullen door middel van CitiCAP een compleet nieuwe overheidsstimulus opzetten: de persoonlijke handel in koolstofemissierechten. Daarmee kan de deelname van burgers in de vermindering van klimaatverandering revolutionair worden veranderd.”

Jyrki Myllyvirta, burgemeester van Lahti

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
01/2018 – 12/2020

EU-INVESTERING:
3 800 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://bit.ly/2RDqpn6>

Göteborg (SE), energietransitie

„Met het FED-project wordt de positie van Göteborg als voorloper in de ontwikkeling van de energieoplossingen voor een fossielvrije samenleving bevestigd. Het idee is om het energieverbruik terug te brengen door een lokale marktplaats op te zetten voor elektriciteit, verwarming en koeling. Hopelijk zal blijken dat de energietransitie in heel Europa met dit model kan worden versneld.”

Ann-Sofie Hermansson, burgemeester van Göteborg

LOOPTIJD VAN HET PROJECT:
11/2016 – 10/2020

EU-INVESTERING:
4 655 000 EURO

MEER INFORMATIE:
<https://bit.ly/2Ud7ssQ>

Investeren in het cohesiebeleid: een prioriteit voor Rijnland-Palts

Minister-president Malu Dreyer en minister van Economische Zaken Dr Volker Wissing van Rijnland-Palts gaven hun mening over huidige en toekomstige ondersteuning in het kader van het cohesiebeleid in hun regio.

Mainz, Duitsland

Wat vinden jullie van het denkbeeld dat relatief welvarende regio's in netto bijdragende lidstaten geen ondersteuning in het kader van het cohesiebeleid nodig hebben?

Minister-president Malu Dreyer: „Natuurlijk is Rijnland-Palts momenteel een van de meer ontwikkelde regio's van de EU. De Europese doelstellingen kunnen niet worden bereikt zonder sterke regio's, maar zelfs sterke regio's hebben structurele ondersteuning nodig. Financiering helpt ook de concrete positieve gevolgen van de EU, die verder gaan dan puur financiële aspecten, over te brengen.”

Het huidige regionale programma is erop gericht om innovatie te versterken, het concurrentievermogen van kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren en de overstap naar een koolstofarme economie te ondersteunen. In hoeverre zijn deze doelen bereikt?

Dr Wissing: „Nu 40% van de EFRO-financiering is toegewezen, geven we prioriteit

Malu Dreyer
Minister-president van
Rijnland-Palts

Dr Volker Wissing
Minister van Economische Zaken
van Rijnland-Palts

aan onderzoek en ontwikkeling binnen het EFRO-programma voor Rijnland-Palts. Met EU-fondsen wordt het innovatievermogen van bedrijven, en dus de economie van de regio, systematisch en consistent versterkt. Bovendien zal de efficiëntie van onderzoeksinstituten en universiteiten aanzienlijk toenemen.

Door kleine en middelgrote ondernemingen te helpen, bijvoorbeeld door de modernisering of uitbreiding van bedrijfsterreinen

te ondersteunen, levert het EFRO een aanzienlijke bijdrage aan het versterken van het concurrentievermogen van ondernemingen en aan het in stand houden en creëren van banen in minder ontwikkelde delen van het land.

Het EFRO ondersteunt ook maatregelen om, in lijn met de 2020-strategie van de EU, beleidsdoelstellingen op het gebied van klimaatbescherming en de doelstelling over duurzame groei te bereiken,

» Met EU-fondsen wordt het innovatievermogen van bedrijven, en dus de economie van de regio, systematisch en consistent versterkt. »

onder meer door middel van het nieuw gelanceerde ondersteuningsprogramma om ondernemingen efficiënter om te laten gaan met energie en hulpbronnen (ERGU). Iedere gesubsidieerde investering in een bedrijf leidt tot een efficiënter gebruik van energie en hulpbronnen.”

Interreg is een van de belangrijkste pijlers van het cohesiebeleid. Welke contacten onderhoudt jullie met andere Europese regio's en hoe profiteren jullie daarvan?

Minister-president Malu Dreyer: „Rijnland-Palts is de deelstaat met het grootste aantal Europese buurstaten van Duitsland. Met Frankrijk, Luxemburg, België en Nederland hebben we dankzij de Interreg A-programma's 'Grottere regio', 'Boven-Rijn' en 'Euregio Maas-Rijn' sinds de eerste financieringsperiode een nauwe en betrouwbare relatie kunnen onderhouden. Bovendien is er het Interreg B-programma 'Noordwest-Europa', dat zich momenteel uitstrekt van Ierland tot centraal Duitsland.

Door middel van talloze projecten hebben instellingen in Rijnland-Palts samenwerkt met partners in aangrenzende regio's, investeringen in gang gezet, onderzoek uitgevoerd en een Europa zonder grenzen ervaren. Met name in de Grottere regio, waarin Rijnland-Palts samenwerkt met Saarland, Lotharingen, Luxemburg en het oosten van België, is het van essentieel belang om een hechte Europese samenwerking te hebben, vooral voor de arbeidsmarkt en mobiliteit: onze regio heeft de grootste forensenstromen van de EU.

Daarom hebben we goede hoop dat met toekomstige Interreg-programma's burgers in grensregio's nader tot elkaar zullen

komen en mogelijke oplossingen zullen vinden voor mobiliteit, milieubescherming en de duurzame, innovatieve en digitale economie. Ik hoop dan ook dat er adequate financiering beschikbaar zal worden gemaakt voor Interreg-programma's, zodat we deze uitdagingen het hoofd kunnen blijven bieden.”

Een innovatieve benadering van het ESIF heeft ertoe geleid dat er gebruik wordt gemaakt van renouwerende fondsen en andere instrumenten voor financiële engineering. Hoe zetten jullie dergelijke instrumenten in?

Dr Wissing: „Om maar een voorbeeld te noemen: we hebben als financieel instrument het innovatiefonds voor Rijnland-Palts ontwikkeld. Het fonds, dat wordt medegefinancierd door het EFRO, biedt veelbelovende technologiegerichte bedrijven durfkapitaal in de vorm van open of stille deelnemingen onder aantrekkelijke voorwaarden. Het kapitaal kan worden gebruikt om innovatieve producten, productieprocessen en diensten te ontwikkelen en lanceren. Zodoende wordt de vermogensbasis van deze bedrijven verbeterd en worden financiële voorwaarden geschapen voor de succesvolle lancering van technologiebedrijven.”

Als we kijken naar ESIF 2021-2027, hoe zien jullie de prioriteiten van het cohesiebeleid zich dan ontwikkelen?

Dr Wissing: „Wat de politieke doelstellingen van de Commissie voor de komende financieringsperiode betreft, kunnen we doorgaan met het ondersteunen van bedrijven, met name in technologische ontwikkeling en implementatie van innovatie, en tegelijkertijd de onderzoeksinfrastructuur verbeteren. Het is ook belangrijk

dat we bedrijven in economisch onderontwikkelde gebieden van Rijnland-Palts ondersteunen bij het bouwen van nieuwe panden en uitbreidingen en bij modernisering. We zijn bezig met het uitvoeren van een succesvol, gediversifieerd promotieprogramma voor kleine en middelgrote ondernemingen. Dat willen we voortzetten. We hopen dat de tot nu toe ingediende ontwerpverordeningen zullen worden aangepast, zodat hier rekening mee wordt gehouden.

We streven de doelstelling van een koolstofarm Europa na en kunnen, door middel van ons ERGU-programma, commerciële bedrijven efficiënter laten omgaan met energie en hulpbronnen. Bedrijven die CO₂ besparen, die minder energie of materialen verbruiken of die hun hoeveelheid afval terugbrengen, kunnen via het programma financiële ondersteuning krijgen.

We hebben echter zorgen over onderhandelingen over het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) van de EU. In het voorstel van de Commissie uit mei 2018 wordt al een aanzienlijke afname van de EFRO-envelop voorzien. De Raad en het Parlement moeten tot een verantwoord compromis komen waarin rekening wordt gehouden met de reële behoeften van Europese regio's om het lokale concurrentievermogen en, bovenal, de plattelandsontwikkeling te verbeteren. Het Europese cohesiebeleid is een wereldwijd succesmodel en het volgende MFK zou dat moeten weerspiegelen.” ■

Ondersteuning voor kolenregio's in transitie naar een duurzame economie

Nu de mijnen sluiten in de Europese regio's waar nog kolen worden geproduceerd, biedt de EU ondersteuning om te helpen bij een zo soepel mogelijke transitie van de economieën van die regio's naar duurzamere, groenere bedrijven, met nieuwe mogelijkheden voor groei en banen.

In het verleden was steenkool een van de belangrijkste brandstoffen in Europa. Nu de EU bezig is met de transitie naar een klimaatneutrale economie, zoals uiteengezet in de recente Mededeling van de Commissie 'Een schone planeet voor iedereen – Een Europese, strategische langetermijnvisie voor een welvarende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie', nemen de productie en het gebruik van kool af.

Die transitie is al goed op weg. In 1990 zorgde kool voor bijna 41% van het bruto-energieverbruik in de huidige 28 EU-landen, terwijl dat in 2015 was gedaald naar 16%. Ondanks de

geleidelijke afname in het gebruik ervan sinds de jaren 90 van de vorige eeuw, blijft kool belangrijk voor met name de landen die in 2004 en 2007 toetraden tot de EU. Momenteel zijn ongeveer 185.000 Europeanen rechtstreeks werkzaam in activiteiten in de resterende actieve kolenmijnen in 41 regio's in 12 EU-landen. Nog eens 53.000 werken in kolengestookte elektriciteitscentrales (zie 'Kool in de EU – een momentopname').

Uit ervaring is gebleken dat de transitie zonder een langetermijnplanning en ondersteuningsmaatregelen moeizaam kan verlopen. Voormalige kolenmijnenregio's kunnen te maken krijgen met decennialange structurele werkloosheid, met aanzienlijke sociale gevolgen voor mensen, hun gemeenschappen en overheidsfinanciën.

Als reactie daarop heeft de Europese Commissie een initiatief gelanceerd om kolen- en koolstofintensieve regio's ondersteuning op maat te bieden.

Tegelijkertijd startte de Commissie ook in twaalf geselecteerde regio's een proefproject voor regio's in industriële transitie. Dit proefproject zal helpen om nieuwe benaderingen van industriële transitie te testen en de Europese Commissie van bewijs voorzien om beleid en programma's voor na 2020 te onderbouwen.

Deze initiatieven vullen elkaar aan en leggen nieuwe manieren bloot om de uitdagingen aan te gaan waarmee regio's te maken krijgen wanneer ze de transitie naar een slimmere, groenere en klimaatneutrale economie in goede banen proberen te leiden. Daarbij wordt met name aandacht besteed aan de strategieën voor slimme specialisatie van de regio's.

De initiatieven dragen ook bij aan de visie van de EU om de economie van Europa te moderniseren door middel van digitalisering, technologische en sociale innovatie en een koolstofarme en de circulaire economie.

In een toekomstige uitgave van *Panorama* zal een uitgebreider artikel worden geplaatst over het proefproject voor industriële transitie. In dat artikel zal de nadruk liggen op het initiatief voor kolen- en koolstofintensieve regio's in transitie.

Geen enkele regio blijft achter

De EU streeft ernaar ervoor te zorgen dat geen enkele regio achterblijft in de huidige overgang naar een duurzame maatschappij, weg van een door fossiele brandstoffen aangedreven economie. Het cohesiebeleid biedt met name ondersteuning voor structurele antwoorden voor de lange termijn op de uitdagingen waar regio's mee te maken krijgen bij de transitie naar een klimaatneutrale economie. Het cohesiebeleid is, met zijn geïntegreerde, plaatsgebaseerde aanpak en slimme specialisatie, het belangrijkste EU-beleidsinstrument om structurele wijzigingen door te voeren, niet in het minst op het gebied van de transitie naar schone energie. In het beleid wordt door middel van een holistische benadering samengewerkt met actoren ter plaatse.

Het doel is om regio's te helpen veerkrachtiger te worden en zich aan te passen aan de economische, sociale en territoriale gevolgen van de transitie. Met de maatregelen worden bijvoorbeeld kleine en middelgrote ondernemingen ondersteund, evenals starterscentra, innovatie, samenwerking tussen de industrie en onderzoekers, capaciteitsopbouwende

vaardigheden, duurzaam vervoer, sociale inclusie en de overstap naar een koolstofarme economie.

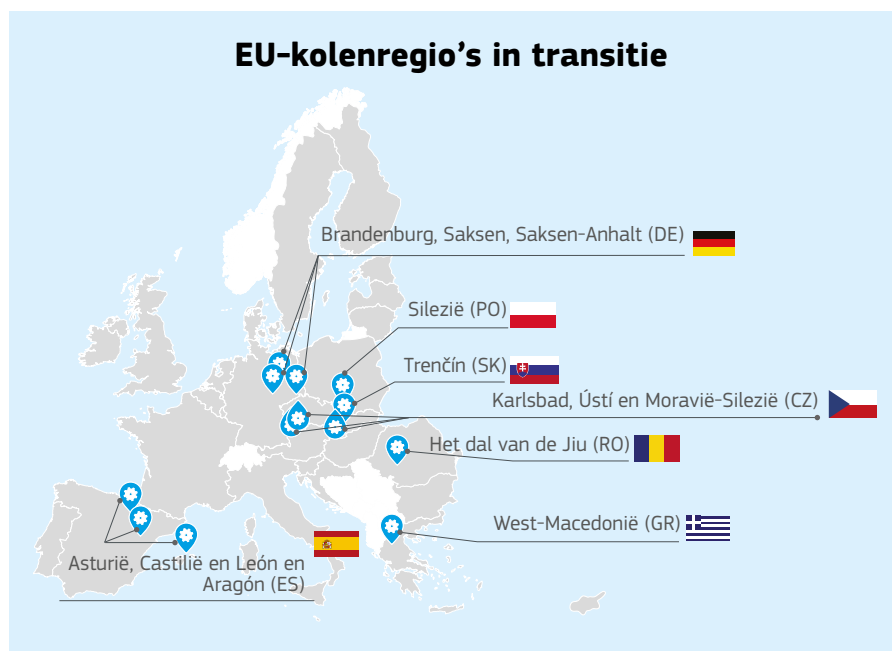
In veel van de werkzaamheden in het kader van het initiatief voor kolen- en koolstofintensieve regio's in transitie staan strategieën voor slimme specialisatie centraal. Met deze strategieën kunnen regio's hun economie diversifiëren en een structurele transformatie doorvoeren die een duurzame economie zonder kolen ondersteunt.

Door middel van deze maatregelen levert het cohesiebeleid een belangrijke bijdrage aan het initiatief voor kolen- en koolstofintensieve regio's in transitie, zowel aan de landenteams die zijn opgericht om specifieke proefregio's te helpen als aan het platform waarin diverse belanghebbenden vertegenwoordigd zijn en dat verdere ondersteuning op maat biedt.

„De EU streeft ernaar ervoor te zorgen dat geen enkele regio achterblijft in de overstap naar een koolstofarme economie”, aldus Corina Crețu, commissaris voor regionaal beleid. „Met het cohesiebeleid van de EU wordt aanzienlijk geïnvesteerd in het bevorderen van groei en banen in kolenregio's, door te helpen bij het identificeren en ontwikkelen van en investeren in nieuwe gebieden van concurrentiekracht, – wat we slimme specialisatie noemen.”

Landenteams – afgestemd op de behoeften van een regio

In het eerste onderdeel van het initiatief bieden operationele landenteams expertise en advies over financiering op maat voor de specifieke situatie, het ontwikkelingsstadium en de groeistrategie van elke regio. In 2017 en 2018 introduceerde de Europese

Commissie op verzoek een reeks van dergelijke teams om proefkolenregio's te ondersteunen bij hun transitie-inspanningen.

Inmiddels wordt dankzij het initiatief speciaal afgestemde hulp geboden aan dertien proefregio's in zeven EU-landen: Silezië (Polen), Trenčín (Slowakije), West-Macedonië (Griekenland), het dal van de Jiu (Roemenië), Karlsbad, Ústí en Moravië-Silezië (Tsjechië), Brandenburg, Saksen en Saksen-Anhalt (Duitsland) en Asturië, Castilië en León en Aragón (Spanje).

De teams werken nauw samen met regionale en nationale overheden en andere relevante actoren aan de ontwikkeling van pragmatische oplossingen voor de uitdagingen die structurele transformatie met zich meebrengt. De landenteams ondersteunen de ontwikkeling van strategieën en projecten om het proces van economische diversificatie en technologische transitie te versnellen. Ook begeleiden de teams de regio's op de beste manier om toegang te krijgen tot beschikbare financiering, in het benutten van hun strategieën voor slimme specialisatie, in het stimuleren van innovatieve bedrijven en in het implementeren van strategieën voor een koolstofarme economie.

Deze strategieën kunnen bijvoorbeeld diversificatie voor het gebruik van schone energiebronnen als onderdeel van de transitie omvatten. Projectinitiatieven kunnen het bouwen van geothermische energiecentrales in voormalige kolenmijnen omvatten, maar ook het investeren in e-mobiliteit, digitalisering en gegevenscentra, het creëren van innovatieparken, het vormen van lokale energiegemeenschappen en het ontwikkelen van toerisme en landbouwactiviteiten. Mogelijk komen de projecten in aanmerking voor bestaande EU-financiering.

Hieronder valt ook financiering in het kader van het cohesiebeleid, die een stabiel investeringskader voor de lange termijn biedt en waarmee al veel van de uitdagingen in deze regio's worden aangepakt, maar die tegelijkertijd ook flexibel is (via herprogrammering) wanneer er zich nieuwe behoeften of onverwachte gebeurtenissen voordoen.

De proefregio's wisselen vervolgens hun ervaringen met deze werkzaamheden uit via het platform voor kolenregio's in transitie.

Expertise uitwisselen

Op het platform, dat eind 2017 werd gelanceerd, komen regionale en nationale vertegenwoordigers, sociale partners, de industrie en de burgermaatschappij bij elkaar om beste praktijken uit te wisselen en van elkaar te leren. Het platform biedt toegang tot technische ondersteuning, capaciteitsopbouw en ervaringsuitwisseling met andere delen van Europa.

Deskundigen van de Europese Commissie helpen met ondersteuning en hulpmiddelen, zoals uitwisselingen tussen collega's of technische ondersteuning om de voorbereiding van een coherente transitiestrategie mogelijk te maken.

Ze hebben ontdekt dat EU-landen en de kolenregio's in transitie zeer gemotiveerd zijn om strategieën te ontwikkelen en concrete acties te ondernemen. De voordelen voor deelnemers zouden onder andere kunnen bestaan uit hulp bij het verfijnen van strategieën en projectideeën met een mogelijke versnelde start van het transitieproces, inclusief terugkoppeling over relevant(e) EU-beleid, -programma's, -fondsen en -financiering in gerichte besprekingen met de Commissie en externe deskundigen.

Twee werkgroepen maken deel uit van de expertise die wordt aangeboden aan de deelnemers op het platform. Deze groepen zorgen voor dialoog over goede praktijken, projectideeën en regionale strategieën. Ze organiseren ook projectgerichte laboratoria waarbij deskundigen van de Commissie en externe deskundigen betrokken zijn.

De werkgroep voor een economie zonder kolen en voor structurele transformatie houdt zich bezig met strategieën en projecten die zijn gericht op de economische diversificatie van kolenregio's. De werkgroep voor de transformatie van energiesystemen en schone lucht richt zich op strategieën en projecten voor het verbeteren van de luchtkwaliteit en op kolen gebaseerde technologieën die verenigbaar zijn met de langetermijnvisie van de EU voor een klimaatneutrale economie.

Via het initiatief voor kolen- en koolstofintensieve regio's in transitie worden momenteel ook andere maatregelen uitgevoerd. De Commissie werkt aan het aantrekken van internationale investeerders om projecten in de beoogde kolenregio's te financieren. Zo heeft de Commissie bijvoorbeeld een dergelijke samenwerking gelanceerd met de Amerikaanse investeerder Michael Bloomberg and Bloomberg Philanthropies.

Maroš Šefčovič, vicevoorzitter van de Europese Commissie voor de Energie-unie, vertelt dat het doel is om de EU te positioneren als een internationaal expertisepunt voor de regionale transitie en om multilaterale samenwerking te bevorderen.

„Klimaat begint in onze regio's”, aldus commissaris Šefčovič. „Daarom hebben we een structurele steunmaatregel voor kolen- en koolstofintensieve regio's geïntroduceerd, om de modernisering van de economieën van die regio's te ondersteunen en de sociale gevolgen van de transitie naar een koolstofarme economie aan te pakken. Het gaat over de gezondheid van mensen, over hun gezondheid en over hun mogelijkheden voor de toekomst.”

Het platform voor kolenregio's in transitie wordt geleid door het Directoraat-generaal Energie van de Europese Commissie, in nauwe samenwerking met de Directoraten-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling en Onderzoek en Innovatie, die de werkgroepen gezamenlijk voorzitten.

Begin 2019 zal een speciaal secretariaat worden opgericht voor het initiatief, dat toolkits, begeleiding en technische ondersteuning zal bieden aan alle kolen- en koolstofintensieve regio's in de hele EU, voor de ontwikkeling en implementatie van hun transitiestrategieën en gerelateerde projecten.

Financiering voor de kolen- en koolstofintensieve regio's in transitie is bijvoorbeeld beschikbaar via het cohesiebeleid, Horizon 2020, het LIFE-programma en het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2pZbfyV>

Kool in de EU – een momentopname

ENERGIEVERBRUIK

1990
41 % kool

2015
16 % kool

207 kolengestookte elektriciteitscentrales
in 21 EU-landen

6 landen vertrouwen op kool voor ten minste **20 % van hun energie**
(Bulgarije, Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Polen en Slowakije)

128 kolenmijnen in **12 EU-landen**
41 regio's

185 000 Europeanen rechtstreeks werkzaam in kolenmijnen

53 000 personen werkzaam in kolengestookte elektriciteitscentrales

215 000 indirecte banen afhankelijk van **kolenactiviteiten**

Bron: EU-kolenregio's: uitdagingen en kansen in de toekomst, Gemeenschappelijk centrum voor onderzoek

Ondersteuning vanuit het cohesiebeleid voor bergen, eilanden en dunbevolkte gebieden

In het cohesiebeleid wordt speciale aandacht besteed aan regio's die te kampen hebben met ernstige en blijvende natuurlijke of demografische nadelen, zoals bergen, eilanden en dunbevolkte gebieden (artikel 174 van het VWEU).

In het regelgevende ESIF-kader voor 2014-2020 zijn voorzieningen vastgelegd, zoals de ontheffing van thematische concentratie of aanpassing van het medefinancieringspercentage, en worden verschillende mogelijkheden geboden om de behoeften van deze gebieden beter aan te pakken en het potentieel ervan beter te ondersteunen.

In 2014-2020 belichtten vijftien lidstaten in hun programmadocumenten (partnerschapsovereenkomsten) de uitdagingen waar ze mee te maken krijgen als gevolg van de karakteristieken van een eiland, berggebied of dunbevolkt gebied. Het DG REGIO heeft opdracht

gegeven voor een deskundigenanalyse om diepgaande kennis in te winnen over hoe deze lidstaten in de programmeringsperiode 2014-2020 gebruikmaken van de mogelijkheden voor de ondersteuning en versterking van de ontwikkeling van eilanden, bergen en dunbevolkte gebieden door middel van het cohesiebeleid van de EU.

Gilda Carbone, auteur van 'Deskundigenanalyse specifieke geografische kenmerken bergen, eilanden en dunbevolkte gebieden cohesiebeleid 2014-2020', vertelt over de belangrijkste bevindingen van haar onderzoek, dat werd gepresenteerd op de Europese week van de regio's en steden van 2018 in Brussel.

Welke benadering hebben lidstaten gekozen om om te gaan met gebieden met specifieke geografische kenmerken?

„We hebben een enquête gehouden onder de relevante beheerautoriteiten in de verschillende lidstaten en ontdekten dat zij verschillende benaderingen hanterden en verschillende percepties had-

den. Elk land ging op een andere manier om met gebieden met specifieke geografische kenmerken: met speciale operationele programma's (OP, bijvoorbeeld het regionale programma voor Zuid-Egeïsche eilanden in Griekenland of het OP voor de Balearen in Spanje) of als onderdeel van een breder programma-bereik (bijvoorbeeld het OP voor Lotharingen en de Vogezes in Frankrijk).

Hoewel ze niet altijd uitdrukkelijk werden genoemd in het speciale gedeelte van de partnerschapsovereenkomsten en het OP, werden de specifieke behoeften van deze gebieden over het algemeen in overweging genomen en behandeld in de programmadocumenten en werden, in sommige gevallen, geïntegreerde territoriale instrumenten gebruikt.”

Wat zijn de grootste uitdagingen die zijn vastgesteld met betrekking tot bergen, eilanden en dunbevolkte gebieden?

„Behoud en bescherming van het milieu is over het algemeen een belangrijke prioriteit voor gebieden met specifieke

geografische kenmerken. Een van de grootste uitdagingen is om een goed evenwicht te vinden tussen milieu- en hulpbronnefficiëntie enerzijds en sociaal-economische factoren voor groei en ontwikkeling anderzijds.

Andere belangrijke interventiesectoren zijn connectiviteit, zowel fysiek als digitaal, betere toegang tot openbare diensten en hernieuwbare energiebronnen.”

Hoe hebben lidstaten gebruikgemaakt van de mogelijkheden van het regelgevende kader van het cohesiebeleid voor 2014-2020?

„Er werd weinig gebruikgemaakt van de mogelijkheden van de ESIF-regelgeving voor 2014-2020 (zoals ontheffing voor thematische concentratie, aanpassingen van het medefinancieringspercentage enzovoort). Deze voorzieningen werden in zeer beperkte mate gebruikt en leken onnodig te zijn (zo leiden lagere medefinancieringspercentages tot lagere algehele nationale overheidsinvesteringen).

De aandacht voor gebieden met specifieke geografische eigenschappen werd in zekere zin tijdens de implementatiefase op andere manieren gegarandeerd, zoals door middel van het tijdens de selectiefase toevoegen van aanvullende punten aan projecten die op deze gebieden waren gericht (zoals het OP Friuli Venezia Giulia in Italië). We hebben ook een aantal goede voorbeelden gezien van het instellen van speciale financiële instrumenten (bijvoorbeeld een nationaal financieel instrument dat werd ingesteld voor het eiland Bornholm in Denemarken of een door Almi Invest beheerd financieel instrument in Zweden), en van het ontwerpen van geïntegreerde lokale strategieën die gericht zijn op specifieke problemen die ook verband hielden met de eigenschappen van eiland- of berggebieden of dunbevolkte gebieden (bijvoorbeeld de Provere-strategie in Portugal of de strategie voor binnenruimten in Italië).”

Is er sprake van continuïteit en consistentie tussen programmering en implementatie in de huidige programmeringsperiode?

„Er is voldoende sprake van continuïteit en consistentie tussen het plannen in de partnerschapsovereenkomst en het programmeren in het OP, maar er is ruimte voor verbetering, met name als het gaat om concrete implementatie en het doen van speciale oproepen voor op deze gebieden gerichte projecten.

In de deskundigenanalyse werden voor elke categorie gebieden (bergen, eilanden en dunbevolkte gebieden) ook projecten met goede praktijken geïdentificeerd. Deze werden gekozen uit alle zeer waardevolle projecten die door de beheerautoriteiten van de geselecteerde OP's werden gerapporteerd.”

Wat zijn de belangrijkste boodschappen voor een cohesiebeleid voor 2021-2027 dat nauw aansluit op gebieden met specifieke geografische kenmerken?

„Het cohesiebeleid moet een belangrijke rol blijven spelen in de ondersteuning van berggebieden, eilanden en dunbevolkte gebieden. Gebieden met specifieke geografische eigenschappen vormen niet één enkel blok. De plaatsgebaseerde benadering draagt dan ook absoluut bij aan de territoriale cohesie van gebieden met specifieke geografische eigenschappen, aangezien deze benadering is gebaseerd op lokale en regionale behoeften, voortbouwt op de sterke punten van deze gebieden en erop is gericht om het gerelateerde potentieel vrij te laten komen.

In toekomstige regelgeving moet een flexibele, eenvoudige en stimulerende omgeving worden geboden om in te spelen op de behoeften en uitdagingen van gebieden met specifieke geografische kenmerken. Er zijn meerdere manieren om tegemoet te komen aan de behoefte van deze

gebieden (geïntegreerde territoriale investeringen, door de lokale gemeenschap aangestuurde ontwikkeling, instrumenten op het gebied van financiële engineering, het tijdens de selectiefase toevoegen van aanvullende punten aan projecten in gebieden met specifieke geografische kenmerken enzovoort). Waar een behoefte is, is een weg!”

U hebt veel ervaring met regionale beleidskwesties. Wat zijn volgens u de essentiële zaken om het potentieel van deze gebieden te ondersteunen?

„De geïntegreerde benadering is van essentieel belang, met name in gebieden met specifieke geografische kenmerken; interventies hebben mogelijk een grotere invloed als die zijn gericht op verschillende, maar onderling gekoppelde sectoren.

Het uitwisselen van goede praktijken en kennis tussen landen en regio's die met vergelijkbare uitdagingen te maken hebben (zoals eiland- of berggebieden enzovoort), kan het opzetten van doelgerichte geïntegreerde territoriale strategieën en financiële instrumenten faciliteren en doen toenemen. Het is van essentieel belang om te leren van collega's.

Bovendien spelen de programma's voor Europese territoriale samenwerking en macroregionale strategieën een belangrijke rol, omdat veel van deze gebieden zich direct aan de grenzen van EU-landen bevinden, wat betekent dat een gecoördineerde benadering absoluut meerwaarde kan opleveren.” ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2AX43q6>

OP FOTO VASTGELEGD

Het Square-conferentiecentrum op de Kunstberg in Brussel was dit jaar de hoofdlocatie van het evenement

Vicevoorzitter Maroš Šefčovič en commissaris Corina Crețu op het topevenement: De Energieunie in beweging – hoe het cohesiebeleid kolenregio's in transitie ondersteunt

EUROPESE WEEK VAN DE REGIO'S EN STEDEN 2018

Met meer dan 6 000 deelnemers en 300 partners die meer dan 140 regio's uit heel Europa vertegenwoordigden, is de Europese week van de regio's en steden van dit jaar een van de meest succesvolle tot nu toe gebleken. Hier ziet u foto's van de talloze evenementen, workshops, tentoonstellingen en presentaties die bijdroegen aan het debat over de rol van een sterk cohesiebeleid in het aanpakken van toekomstige uitdagingen in de EU.

MEER INFO

https://europa.eu/regions-and-cities/_en

2019

De data voor de Europese Week van regio's en steden 2019 zijn nu bevestigd: **7 – 10 oktober 2019**

Voor de 17^e editie van de **#EURegionsWeek** worden partners uitgenodigd om hun **voorstellen** voor sessies (workshops, regiogesprekken, participatieve laboratoria of presentaties met aansluitend een vraag- en antwoordsessie) en/of tentoonstellingen en mogelijke proeverijen in het Agora Village in te zenden. Inzendingen kunnen worden gedaan van **30 januari tot en met 29 maart 2019**.

Voor de 12^e editie van de **RegioStars Awards** kunnen, ongeacht de categorie, **per programma tot vijf nominaties** worden gedaan. Commissaris Crețu zal de wedstrijd samen met commissaris Andriukaitis openen op **19 februari**. Uiterste datum voor inzendingen: **9 mei**.

De 3^e editie van het **#Youth4Regions**-programma gaat op **8 april** van start voor studenten journalistiek of mensen die net zijn afgestudeerd in journalistiek. Inzendingen kunnen worden gedaan tot **half juli**.

Meld u aan voor onze nieuwsbrief en blijf op de hoogte van het laatste nieuws: https://europa.eu/regions-and-cities/home_en

Even pauze in de workshop over de toekomst van gezondheid in Europa

Deelnemers wisselen ideeën uit in de workshop over sociale economie en ondernemerschap voor EU-regio's

Jongere bijdragers laten zich horen in het debat over de kracht van jeugdparticipatie in middelgrote steden

Alle ogen gericht op de campagne #EUandME, met vijf korte films waarin wordt getoond hoe EU-rechten en -voordelen ons dagelijkse leven verbeteren

Het hoofdpodium met de winnaars van het initiatief 'Stedelijke innovatieve acties', dat steden de middelen geeft om innovatieve projecten te financieren

Commissaris Crețu en de juryleden van 2018 applaudisseren voor de RegioStars-winnaars van dit jaar

Vrolijke gezichten voor het Portugese Business and Shared Services Centre, RegioStars 2018-winnaar in de categorie 'Slimme industriële overgang steunen'

Tijdens een bezoek aan Greenbizz komen deelnemers meer te weten over de beschikbare voorzieningen en diensten om projecten voor duurzame economie te ondersteunen

Zelf zien: de tentoonstellingen over territoriale ontwikkeling uit eerste hand ervaren

URBACT in het 'Urban Centre', met een virtual reality-ruimte, een ontmoetings- en gamehoek en een open theater

Kenneth uit Ierland en Susann uit Estland vertellen over hun avonturen in het roadtripproject

Anthony Gardner, voormalig Amerikaanse ambassadeur bij de EU, sluit een zeer succesvolle Europese week van regio's en steden positief af

Een ontmoeting tussen de makers van het cohesiebeleid en jonge onderzoekers

Wolfgang Petzold en Madeleine Nygrund doen verslag over de 6^e masterclass over het cohesiebeleid van de EU op de Europese week van de regio's en steden van 2018, die van 8 tot en met 11 oktober werd gehouden in Brussel.

„Wat de masterclass zo waardevol maakt, is dat je er een idee door krijgt van de instellingen en het werk dat ze verrichten, dat je de vertegenwoordigers van de EU-instellingen leert kennen en dat je leert welke kwesties ze behandelen en hoe ze dat doen. Dit is echt een unieke kans in de vele doctoraatcursussen die er bestaan.” Deze uitspraak van een van de dertig promovendi en beginnende onderzoekers die onlangs de masterclass over het cohesiebeleid van de EU bijwoonden, is een treffende samenvatting van de doelstelling van dit unieke format, dat inmiddels al zes jaar deel uitmaakt van de #EURegionsWeek.

Het meten van de gevolgen van het cohesiebeleid van de EU is er sindsdien een ontwerpprincipe van. Het is dan ook geen verrassing dat ongeveer 800 van de 6000 deelnemers die de Europese week van de regio's en steden elk jaar bijwonen, werkzaam zijn in het onderzoeksveld. Hiermee is de week een van de grootste jaarlijkse bijeenkomsten ter wereld van academici op het gebied van stedelijk en regionaal beleid. Het idee achter het concept van de masterclass was om deze academici in Brussel in contact te laten komen met de makers van het cohesiebeleid van de EU.

Het concept kwam tot stand in 2013, toen het Directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling van de Europese Unie en het Europees Comité van de Regio's (CdR) hun krachten bundelden in de Vereniging voor regionale studies (RSA). Sinds 2015 hebben de Europese Vereniging voor Regionale Wetenschap (ERSA), de Vereniging voor Europese Scholen voor Planning (AESOP) en de onderzoeksdienst van het Europees Parlement (EPRS) zich bij het samenwerkingsverband van organisatoren gevoegd.

Een fantastische kans

Elk jaar begin mei strijden tussen 80 en 120 aanvragers om deelname aan het vijf dagen durende format. Zij moeten promovendus of assistent-professor zijn, een scriptievoorstel insturen en de definitieve versie daarvan voor debat presenteren tijdens de masterclass. Sinds 2013 hebben 180 deelnemers meegedaan en een enquête onder hen bevestigt dat met name de kans om meer inzicht te krijgen in de EU-instellingen en de mogelijkheid om deel te worden van een internationale onderzoeksgemeenschap op prijs worden gesteld. Voormalige studenten van de masterclass hebben gezamenlijk artikelen en boeken gepubliceerd en hun carrière als assistent-professor of onderzoeker voortgezet in internationale projecten.

De dertig promovendi en beginnende onderzoekers die de masterclass van 2018 bijwoonden, waren afkomstig uit dertien EU-lidstaten en twee niet-EU-landen (Albanië en de Verenigde Staten). In hun scripties, die in een (niet openbaar) 'boek' van 334 pagina's

Wolfgang Petzold

Adjunct-directeur van het Europese Comité van de Regio's

Madeleine Nygrund

Beheerder van het directoraat voor communicatie van het Europese Comité van de Regio's

werden samengevat, stonden drie thema's centraal: (1) relaties tussen bestuur en instellingen opnieuw vormgeven; (2) territoriale cohesie en samenwerking; en (3) effectiviteit van beleid in reactie op ontwikkelingsuitdagingen voor Europese regio's. De deelnemers ontvingen tijdens sessies aan het begin van de week terugkoppeling van twaalf discussianten uit de Europese Commissie, het Europees Parlement en het CdR.

Uitgebreide agenda

In latere sessies, paneldebatten, wereldcafébijeenkomsten en informele gesprekken was het mogelijk om dertig beleidsmakers, overheidsmedewerkers en erkende academici van de EU te ontmoeten. Een van de hoogtepunten was het paneldebat over de toekomst van het cohesiebeleid van de EU, met Iskra Mihaylova, lid van het Europees Parlement en voorzitter van het Comité voor regionale ontwikkeling, Marc Lemaître, directeur-generaal van DG REGIO, en Johannes Rossbacher, de huidige voorzitter van de Groep structuurmaatregelen van de Raad van de EU. Het debat werd geleid door professor John Bachtler, directeur van het European Policies Research Centre in Glasgow en Delft, en ging over de dynamiek van de onderhandelingen over de regelgeving voor de periode 2021-2027 en de rol van bewijs en onderzoek in dit verband. In andere sessies konden de deelnemers discussiëren over het werk van de onderzoeksdienst van het Europees Parlement (EPRS) en

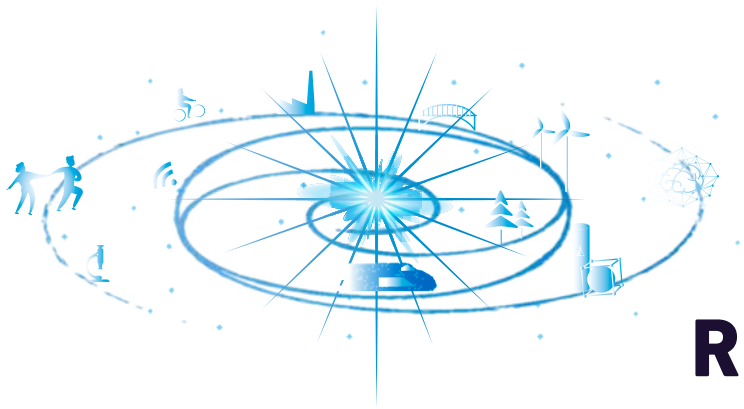
over de uitdagingen van internationale onderzoeksprojecten. Om te voorkomen dat er te veel één richting op wordt gecommuniceerd, wordt normaliter de helft van de sessie gereserveerd voor debat en interactie.

In de evaluatie van de masterclass waren de deelnemers zeer positief in hun beoordeling van het programma, de organisatie en de relevantie van de cursus voor hun toekomstige carrière. Ze stelden het met name op prijs dat ze vertegenwoordigers van de EU-instellingen konden ontmoeten en meer te weten konden komen over de koppelingen tussen onderzoeken, waaronder die van henzelf, en beleidsvorming.

Ten slotte vertegenwoordigt de masterclass een uniek format waarin zeer gemotiveerde jonge onderzoekers en een interinstitutionele gemeenschap van geïnteresseerde beleidsmakers, overheidsmedewerkers en academici bij elkaar worden gebracht. De masterclass is een investering voor de lange termijn die bijdraagt aan de kwaliteit van onderzoek naar het cohesiebeleid van de EU. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2DQ1fQ>

RegioStars 2018

Opnieuw zijn met de RegioStars Awards van de Europese Commissie een aantal van de meest innovatieve projecten van Europese regio's in de schijnwerpers gezet. De winnaars werden door commissaris Crețu bekendgemaakt tijdens een spectaculaire ceremonie op 9 oktober in Brussel, als onderdeel van de Week van de regio's en steden van de EU van 2018. Er werden prijzen uitgereikt in vijf categorieën: industriële transitie, koolstofarme economie, toegang tot openbare diensten, migratie-uitdagingen en cultureel erfgoed. Om het nog spannender te maken, werd een zesde winnaar bekendgemaakt, die via een openbare stemming werd gekozen uit de 21 finalisten.

Hightech in de rurale economie, Fundão, Portugal

Dankzij het project Business and Shared Services Centre (CNSP) worden in de kleine plattelandstad Fundão investeringen aangetrokken, baankansen gecreëerd en innovatie gepromoot. In het project werden een bedrijvencentrum, vaardigheidstrainingen en ondersteuning voor ondernemingen ontwikkeld, gericht op IT voor het onderwijs (TICE). De gok op hightech betaalde zich uit. Het centrum heeft 14 gespecialiseerde bedrijven aangetrokken, waarbij 500 hooggekwalificeerde arbeidsplaatsen werden gecreëerd, en genereerde 68 startende ondernemingen en 200 projecten met particuliere investeringen in diverse bestaande en nieuwe sectoren.

Van afgeragd via recycling naar rijkdom, Helsinki-Uusimaa, Finland

Met een verwerkingsdemonstratiesysteem dat in het TeKiDe-project werd ontwikkeld, wordt afval van katoentextiel hergebruikt door er nieuwe vezels van te maken. In proeven werden met dit demonstratieplatform oude katoenen stoffen omgezet in viscozeachtige vezels. De vezels waren van voldoende kwaliteit om te worden gebruikt in een jurk voor een nationaal gala. In de toekomst zal het demonstratieplatform helpen bij het versnellen van de ontwikkeling van duurzame processen om cellulosevezels te regenereren en om problemen met de recycling en verwerking van afvaltextiel op te lossen.

Proefproject in stad voor sociale huisvesting, Ostrava, Tsjechië

In de stad Ostrava is een proefproject uitgevoerd voor een systeem van sociale huisvesting voor mensen die geen toegang kunnen krijgen tot particuliere huisvesting, aangezien Tsjechië geen nationale wetgeving heeft voor sociale huisvesting. Er zijn procedures opgesteld om sociale huisvesting aan te vragen en om, samen met stadsdistricten, het woningtekort te evalueren. Huurders krijgen indien nodig ook hulp van sociale diensten. Tot nu toe is met het project huisvesting geboden aan gezinnen in 105 flats – 5 noodflats en 100 sociale – en gaven huurders terugkoppeling om het systeem te optimaliseren.

One-stop shop voor vluchtelingenintegratie, Murcia, Span

De regionale arbeids- en trainingsdienst van Murcia heeft een protocol opgesteld om samen met vier NGO's vluchtelingen te helpen integreren. Met het protocol worden werkgelegenheidsdiensten, sociale diensten en de NGO's gecoördineerd, zodat vluchtelingen efficiëntere en completere hulp krijgen om zelfstandige leden van de lokale gemeenschap te worden. Vluchtelingen krijgen gepersonaliseerd(e) advies, training en taallessen om ze te helpen werk te zoeken en een nieuw leven op te bouwen. Het proces is erop gericht stress tot een minimum te beperken en de kansen op succes te maximaliseren.

Meer toegang tot Welsh erfgoed, Nant Gwrtheyrn, Wales

In een renovatieproject is een Welsh taalcentrum in het verlaten 19e-eeuwse steengroevedorp Nant Gwrtheyrn gemoderniseerd tot een populair Welsh-erfgoed- en toerismecentrum. Met een nieuwe toegangsweg, ruimten voor taallessen, een educatiecentrum, een café en gerenoveerde toeristenaccommodatie worden gasten het hele jaar door verwelkomd op de schilderachtige kustlocatie. Er zijn inmiddels 30 medewerkers in dienst bij Nant Gwrtheyrn en er komen meer dan 50 000 bezoekers. De omzet bedroeg in 2018 meer dan 1,7 miljoen euro.

Herstel van het porseleinverleden van Ílhavo, Ílhavo, Portugal

Porselein maakt, dankzij de porseleinfabriek Fábrica da Vista Alegre, die er sinds 1842 is gevestigd, een belangrijk deel uit van het industriële erfgoed van Ílhavo. In dit project is het Vista Alegre Museum hersteld en uitgebreid, om het industriële verleden, evenals een unieke collectie van meer dan 30 000 stuks 19^e- en 20^e-eeuws porselein, beter te kunnen tentoonstellen.

Het museum is nu bijna twintig keer zo groot als het oorspronkelijk was. Een nabijgelegen kapel en theater zijn ook gerenoveerd, zodat er culturele en particuliere evenementen kunnen worden georganiseerd, wat het toerisme in de regio stimuleert.

CRUCIAAL VOOR SUCCES

De winnende projecten waren duurzame, geïntegreerde projecten die met participatie van de gemeenschap of belanghebbenden waren vormgegeven. Als gevolg hiervan waren veel van de projecten zo succesvol dat de initiatieven ervan in nationaal overheidsbeleid worden geïntegreerd of de reputatie van de regio verbeteren. Ook in projecten die erop gericht zijn om negatieve trends om te keren, was innovatie belangrijk, of het nu ging om het creëren van nieuwe redenen waarom iemand een culturele locatie zou bezoeken of om het vinden van oplossingen voor technische problemen.

”Neem risico's en vind oplossingen.”

TeKiDe, Finland

”Gemeenschapsparticipatie... heeft aanzienlijk bijgedragen aan ons succes.”

Business and Shared Services Centre, Fundão, Portugal

GEVOLGEN VAN DE AWARDS

Bovenal was in de projecten te zien hoe Europese fondsen van invloed zijn op gemeenschappen en hoe er diverse problemen mee worden aangepakt. De Awards waren ook een kans om nieuwe kennis op te doen over andere regio's en om oplossingen te vinden voor andere problemen. De winnaars genoten van de creatieve sfeer van de avond, waarbij ze praatten over ideeën, ervaringen en een bereidheid om nieuwe dingen op te zetten. Ze verlieten de ceremonie met sterkere netwerken uit het brede scala aan deelnemers en waren aangemoedigd om door te gaan met hun werk.

”Het was fantastisch om mensen uit de hele EU te ontmoeten die met dezelfde uitdagingen te maken hadden.”

Nant Gwrtheyrn, Wales, het VK

”[We] zagen hoe Europese fondsen werden omgezet in concrete zaken met positieve gevolgen.”

De stad Ostrava, Tsjechië

WAT GAAT ER NU GEBEUREN?

De ondersteuning voor hun projecten en de internationale erkenning van de Awards was voor alle projecten zeer welkom. Persoonlijker gezien voelden velen zich vereerd door dit teken van waardering van de Europese Commissie. Volgens de winnaars zal de zichtbaarheid als gevolg van deze onderscheiding het eenvoudiger maken om oplossingen te demonstreren en activiteiten te promoten. Ook zal het leiden tot nieuwe mogelijkheden, waaronder nieuwe partners. Ze verheugden zich op voortgezette groei in hun activiteiten, voor een duurzame, welvarende toekomst.

”De prijs geeft betekenis aan [onze] inspanningen om de migratie-uitdaging het hoofd te bieden.”

Regionale arbeids- en trainingsdienst van Murcia, Spanje

”Nu we de 'Keuze van het publiek' hebben gewonnen... zullen meer mensen Ílhavo willen bezoeken.”

Gemeente Ílhavo, Portugal

MEDIAPROGRAMMA YOUTH4REGIONS

Met het mediaprogramma 'Youth4Regions' wordt de ontwikkeling ondersteund van de nieuwe generatie journalisten die gespecialiseerd zijn in regionaal beleid. Met het programma worden deze jonge Europeanen aangemoedigd om te communiceren over door de EU gefinancierde projecten.

Het artikel van Anina Vontavon is het tweede van vier winnende teksten uit de blogwedstrijd Youth4Regions voor jonge journalisten.

Creatieve innovatie in kleine bedrijven

Hoewel ze momenteel aan het afstuderen is voor haar master Europese

studies aan de Ruhr-universiteit in Bochum, Duitsland, onderhoudt Anina nauwe banden met haar thuisfront. De 25 jaar oude journaliste schrijft voor de lokale krant in Brixen, haar thuisstad in het noorden van Italië. In de toekomst hoopt ze vooral verslag te kunnen uitbrengen over Europese kwesties.

Een boerderij is op zoek naar een nieuwe manier om de zelfverbouwde appels te verwerken. Dit innovatieproces, typisch voor bedrijven, vindt normaliter plaats achter gesloten deuren en er zijn over het algemeen aanzienlijke kosten aan verbonden.

Nu de wereld globaliseert en nieuwe markten worden aangeboord, is het met name voor kleine bedrijven vaak moeilijk om concurrerend te blijven. Dit kan vooral problematisch zijn voor regio's als Zuid-Tirol: in het heersende economische klimaat daar spelen kleine en middelgrote ondernemingen een bijzonder grote rol. Er zijn bijna 44 000 bedrijven in Zuid-Tirol, waarvan 99,3% klein of middelgroot. In die bedrijven werkt meer dan drie kwart van de Zuid-Tiroler arbeiders in de particuliere sector. De omzet van de bedrijven bedroeg in 2014 23,1 miljard euro.

Om deze reden startte de grootste handelsassociatie van Zuid-Tirol, Ivh - Wirtschaftsverband für Handwerker, in 2012 samen met het innovatiebureau Hyve AG uit München een project voor open innovatie in Zuid-Tirol. Als onderdeel van het project kunnen kleine en middelgrote ondernemingen hun ideeën en daaraan gerelateerde problemen op een internetplatform plaatsen om met hulp van mensen buiten het bedrijf

» Tegen relatief minimale kosten voor bedrijven kan een maximaal aantal ideeën onder de aandacht worden gebracht. »

oplossingen te vinden. Het doel is om de bedrijven gedurende elke fase van het innovatieproces te ondersteunen, of het nu gaat om brainstormsessies, implementatie of het zoeken naar een nieuw toepassingsgebied van een al voltooid project.

Op regionaal niveau is het de bedoeling om voor kleine ondernemingen dezelfde economische voorwaarden te scheppen als voor grote bedrijven, om een einde te maken aan disbalans. Het was een succes. Het platform heeft al meer dan 2.700 geregistreerde leden: er zijn meer dan 1.600 ideeën ingediend, meer dan 4.000 opmerkingen geplaatst en 18 ideeënwedstrijden georganiseerd. Wat tot dusver alleen was gelukt

in grote innovatiecentra in de Verenigde Staten, werkt nu ook op regionaal niveau: er is een kleine gemeenschap ideeënzoekers en creatieve geesten gevormd om samen aan projecten te werken.

Het concept van het project voor open innovatie in Zuid-Tirol werkt op vergelijkbare wijze als de meeste socialmediaportals: mensen kunnen zich op het platform registreren en meedoen aan wedstrijden om hun eigen ideeën te laten zien. Tegen relatief minimale kosten voor bedrijven kan een maximaal aantal ideeën onder de aandacht worden gebracht. De projecten van de winnaars worden niet alleen geïmplementeerd, de winnaars krijgen ook een andere prijs, meestal in de vorm van een weekendje weg naar een wellnesshotel in Zuid-Tirol of een niet-geldelijke prijs.

Het project wordt gefinancierd door de publieke sector. Het maakt deel uit van het operationeel programma 'Regionaal concurrentievermogen en regionale werkgelegenheid' en dus van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling. Gedurende de financieringsperiode 2007-2013 werd 70 miljoen euro gebruikt voor de ondersteuning van projecten en voor de periode 2014-2020 staat 136 miljoen euro gepland. ■

Als onderdeel van het mediaprogramma Youth4Regions wonen toekomstige journalisten trainingssessies en werkzaamheden bij tijdens de Week van de regio's en steden van de EU, in Brussel. Hier leest u hoe de twee jonge journalisten Aurore Dessaigne en Iskra Tsankova het programma hebben ervaren.

Deel uitmaken van de 'EU-bubbel'

Er wordt wel gezegd dat als je van je vak houdt, je nooit meer hoeft te werken. Door de Europese week van de regio's en steden realiseerde ik me hoe dynamisch, interessant en leuk journalistiek kan zijn als je deel uitmaakt van een gemeenschap van gepassioneerde personen met vergelijkbare interesses. Ik heb enorm van elke seconde genoten.

Toen ik naar Brussel kwam voor de Europese week van de regio's en steden, had ik geen idee wat ik kon verwachten, behalve dat ik verslag ging uitbrengen van een evenement waaraan meer dan 6 000 jonge journalisten zouden meedoen. Het bleek echter veel meer dan dat te zijn. Ik heb op een gemakkelijke manier veel geleerd over de Europese Unie als organisatie en over het cohesiebeleid en regionale ontwikkeling, dankzij de fantastische sprekers op en deelnemers aan het evenement. Ik vond het verbluffend hoe je, door gesprekken te voeren met de mentoren en andere jonge journalisten, buiten het geijkte stramien gaat denken en dingen vanuit een ander perspectief gaat bekijken.

Ik ben geboren en getogen in Bulgarije en ik kan dus absoluut zien waartoe de door de Europese Commissie medegefinancierde projecten hebben geleid sinds 2007, toen Bulgarije toetrad tot de Unie. Van de eenvoudigste dingen, zoals de financiering van de aanleg van een weggetje tussen twee dorpen tot die van een derde metrolijn: je kunt wel stellen dat het beleid voor regionale ontwikkeling in de EU levens heeft veranderd. Toen ik in Brussel was, kon ik met eigen ogen van binnenuit zien hoe dit beleid werkt. Bovendien werd ik me, doordat ik bij de uitreiking van de RegioStars Awards was, bewust van initiatieven in heel Europa die ook fantastische

lokale gevolgen hebben gehad. Ik realiseerde me hierdoor hoe belangrijk het is om je te scharen rond ideeën die een positieve impact hebben en om anderen daarover te vertellen.

Wat er voor mij tijdens de Europese week van de regio's en steden uitsprong, was het hele concept van de wedstrijd van het mediaprogramma Youth4Regions, die erop was gericht om

het begrip van het cohesiebeleid en regionale ontwikkeling te vergroten, maar dat bovenal tot doel had om jonge journalisten over hetzelfde onderwerp bij elkaar te brengen. Ik bezocht het EurActive-team en ontmoette alle mensen achter dit globale nieuwsplatform. Dat zorgde ervoor dat ik mijn kennis over zowel buitenlandse zaken als journalistiekprincipes wilde perfectioneren. Op kantoor zijn en van journalisten zelf horen wat het betekent om journalist te zijn, gaf me het gevoel dat ik deel uitmaakte van iets groots, een gemeenschap van personen uit verschillende delen van Europa die allemaal hetzelfde doel hadden: ervoor zorgen

dat de maatschappij begrijpt wat er in de wereld gebeurt en hoogwaardig nieuws verschaffen, zonder censuur.

Concluderend kan ik mijn aanwezigheid op de Europese week van de regio's en steden het best omschrijven als ervaren hoe het is om in de 'EU-bubbel' te zitten en de vele evenementen te zien door de ogen van iemand die bijna professioneel journalist is. Brussel is een geweldige stad, maar zonder een bezoek aan de Europese instellingen en zonder van binnenuit te ontdekken hoe deze werken, is het beeld van de stad gewoon niet compleet. En door op de Europese week van de regio's en steden te zijn geweest, kan ik absoluut zeggen dat ik het hele idee van Brussel heb leren kennen. En ik vond het fantastisch. ■

Iskra Tsankova
Bulgarije

Vergeet nooit waarom we doen wat we doen

Ik had allerlei gedachten toen ik naar de Week van de regio's en steden van de EU ging. We bevinden ons in een tijd vol vertwijfeling, angst en desillusie. Niet alleen in het Europese systeem, maar ook in de wereld van de journalistiek. Aan Europese zijde hebben politici in Brussel niet genoeg gedaan om de burgers te overtuigen en de noodzaak om met hen te communiceren onderschat. Aan de kant van de journalistiek werd polemieker belangrijker dan het algemeen belang. Hierdoor raakten zowel Europese politici als journalisten de burgers kwijt. Nationalisten en populistten hoefden alleen nog maar te zeggen wat de mensen wilden horen. Dit laat ons zien waarom het belangrijk is om nooit te vergeten waar we het voor doen: de burgers.

28 landen, 28 perspectieven

Ik denk dat het belangrijkste wat we moeten begrijpen, is dat we uit deze periode van angst kunnen komen, maar alleen allemaal samen, niet los van elkaar. En dat is waarom deze Week van de regio's en steden van de EU en het mediaprogramma Youth4Regions volgens mij erg belangrijk waren, omdat journalisten uit heel Europa en Europese professionals samenwerkten. Journalisten moeten natuurlijk onafhankelijk blijven, maar dat betekent niet dat ze niet met politici van gedachten kunnen wisselen en hun zorgen naar ze kunnen uitspreken.

Het ontmoeten van journalisten uit andere landen stelt allereerst onze geest open voor wat we moeten veranderen of verbeteren. Het laat ons meer oplossingen zien. We kunnen ons voorstellen hoe we moeten samenwerken en hoe we elkaar kunnen helpen. Ik heb journalisten ontmoet uit Spanje, Ierland, Bulgarije, Polen, Italië en Duitsland. De grootste zorg in Ierland is bijvoorbeeld de Brexit, in Italië Matteo Salvini, in Polen artikel 7, in Frankrijk Marine Le Pen ... Alle Europese landen hebben met veel problemen te maken. Als we deze problemen als journalisten aan onze burgers willen uitleggen, moeten we in de eerste plaats met elkaar praten. Dat is natuurlijk ook nodig als we willen weten wat er in het algemeen in Europa speelt, en niet alleen in ons eigen land, want alles is aan elkaar gekoppeld.

Aurore Dessaigne
Frankrijk

Terugkijken om de toekomst te zien

Als we het over de toekomst hebben, hebben we het natuurlijk over de Europese verkiezingen van 2019. Op elke conferentie die ik heb bezocht, kwamen die wel ter sprake. Zelfs tussen journalisten onderling hebben we het altijd over deze belangrijke stap voor de toekomst van Europa. De meesten van ons zijn niet echt optimistisch. Maar om eerlijk te zijn: als we terugkijken op de geschiedenis van Europa, heeft de EU al aan heel wat problemen het hoofd geboden. De opzet ervan is zelfs gebaseerd op de vreselijkste oorlog in de geschiedenis.

We willen natuurlijk niet wachten op een nieuwe oorlog voordat we in actie komen. Het begint nu. En journalisten maken

deel uit van deze uitdaging. Dat is iets dat ik ook tijdens deze Week van de EU beseftte. Journalisten moeten zich pedagogischer opstellen naar burgers. Dat betekent dat we altijd alle kanten van een probleem moeten laten zien, niet alleen de populairste. We moeten een debat creëren. Niet alleen tussen intellectuelen, maar tussen iedereen.

Werken voor en met de volgende generatie

Jongeren: mijn laatste punt, maar zeker niet het onbelangrijkste. Ik denk dat de nieuwe generatie een andere zienswijze heeft. Deze generatie is geboren toen Erasmus al bestond, net als nieuwe technologieën die afstanden overbruggen en goedkoper vervoer. Het is nu gemakkelijker om door Europa te reizen. Misschien kan deze generatie de Europese waarden dus beter begrijpen, en wat er mogelijk is dankzij de EU.

Daarom hebben jongeren met het mediaprogramma Youth4Regions de mogelijkheid om toegang te krijgen tot EU-instellingen. Ik vind dat de EU jongeren mogelijkheden tot verandering moet blijven geven. Want wat er ook gebeurt en hoe de Europese verkiezingen van 2019 ook zullen uitpakken, deze jongeren zijn de toekomst van Europa. ■

Interreg Volunteer Youth

De resultaten en de plannen voor de toekomst

Meer dan 200 jonge EU-burgers hebben via Interreg Volunteer Youth (IVY) al de kans aangegrepen om vrijwilligerswerk te doen voor Interreg-programma's en -projecten.

IVY wordt in samenwerking met het Europees Solidariteitskorps door het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling van de Europese Commissie gepromoot en beheerd door de Werkgemeenschap van Europese grensgebieden (WGEG). Het initiatief draait volledig om het ervaren van samenwerking, het laten zien van solidariteit en het communiceren over het cohesiebeleid. **Martín Guillermo Ramírez, secretaris-generaal van WGEG, vertelt over de resultaten en voordelen van het initiatief en over de projecten waaraan nu wordt gewerkt**

Interreg Volunteer Youth is inmiddels meer dan achttien maanden bezig. Wat zijn de belangrijkste resultaten en wat maakt IVY zo speciaal?

„Om de solidariteit binnen de EU te vergroten, is het het belangrijkste om burgers bewust te maken van de voordelen en resultaten ervan. Daarin speelt het IVY-initiatief een bijzondere rol. Sinds de introductie ervan, in maart 2017, zijn meer dan 200 vrijwilligers (IVY's) betrokken bij grensoverschrijdende, transnationale en interregionale Interreg-programma's en daaraan gerelateerde projecten. En de aantallen blijven groeien. Tot nu toe zijn bij 34 Interreg-programma's en meer dan 80 projecten vrijwilligers verwelkomd om te helpen bij het bereiken van de doelen en om Interreg zichtbaarder te maken.

Uit informele terugkoppeling van organisatoren van programma's en projecten blijkt een toegenomen zichtbaarheid en bewustzijn over Interreg, territoriale samenwerking en ook de EU, vanwege de „bottom-up” bijdrage ervan aan Europese integratie.

Met IVY wordt ernaar gestreefd de voordelen van het cohesiebeleid zichtbaarder te maken voor lokale gemeenschappen en bekender te maken onder de begunstigen. Dit doel is behaald en blijkt uit het succes van de socialmedia-account @InterregYouth.”

Waarom moeten jongeren en organisaties aan IVY meedoen? Wat is voor beide partijen de meerwaarde?

„Een ervaring als deze versterkt bij de vrijwilligers het gevoel van Europese solidariteit, burgerschap en burgerbetrokkenheid. IVY-vrijwilligers die in een ander Europees land – of in hun eigen land, maar met uitwisseling van internationale partners – worden ingezet, leren van nieuwe omgevingen, ervaren de diversiteit van Europa en vergroten hun vaardigheid in een andere taal en hun communicatievaardigheden. Ze gaan zich betrokken voelen bij het opbouwen van Europa, vooral als ze helpen bij grensoverschrijdende interventies die gericht zijn op het verminderen van obstakels en het kweken van vertrouwen, of wanneer ze verslag uitbrengen over de voortgang van dergelijke acties.

Jongere generaties komen met nieuwe, verfrissende ideeën, benaderingen en

perspectieven naar de organisaties. Vaardig gebruik van social media is vandaag de dag bijvoorbeeld van cruciaal belang om een breed publiek te bereiken en mensen bewust te maken van hoe hun gemeenschap profiteert van EU-financiering. Lezers van een zekere leeftijd weten goed dat jongere burgers misschien beter kunnen helpen bij een socialmediastrategie, want zij communiceren voornamelijk via die socialmediakanalen en spreken deze 'taal' beter.”

Wat gaat er op IVY-gebied gebeuren in de toekomst?

„Vanwege het succes van IVY heeft de Europese Commissie besloten het initiatief te verlengen tot december 2019. We streven ernaar om van IVY een permanent onderdeel te maken, gekoppeld aan het Europees Solidariteitskorps en geïntegreerd in de kern van alle Europese territoriale samenwerkingsprogramma's.

Het team dat aan het beheer van IVY werkt, is bezig nieuwe, aan dit initiatief gekoppelde, activiteiten vorm te geven, gericht op het hoofddoel ervan: de sociale dimensie van Europese territoriale samenwerking/Interreg te promoten en te informeren over de voordelen ervan. IVY-vrijwilligers zullen, onder andere,

met het door het EFRO gefinancierde Interact samenwerken om „verhalen” over Interreg samen te stellen op basis van bijzonder nuttige projecten. Die zullen worden gepubliceerd onder de titel 'Verhalen over Europese samenwerking'. Het hoofddoel is om het bewustzijn over Interreg te blijven vergroten, door met interviews, een opvallend ontwerp en effectieve, verfrissende communicatie de pluspunten van (het cohesiebeleid van) de EU te benadrukken.

WGEG en de Commissie zijn momenteel bezig meer ideeën te verkennen om vrijwilligers ook nauwer te betrekken bij andere communicatieactiviteiten. Vrijwilligers dragen enorm bij aan het vergroten van het bewustzijn over het cohesiebeleid, dus we mogen zo'n kans niet laten liggen.” ■

MEER INFO

<https://www.interregyouth.com/>

Toen ik drie maanden stage ging lopen op het onderstaatssecretariaat voor communicatie over het cohesiebeleid in Hongarije, had ik nog nauwelijks gehoord over regionaal beleid, maar er was iemand nodig voor communicatie, dus het leek me een mooie kans. De tweede keer dat ik in aanraking kwam met het cohesiebeleid, was tijdens mijn ervaring met het Europees Solidariteitskorps met Interreg Midden-Europa. Het leek me een teken. Om eerlijk te zijn, is het meestal moeilijk te zien wat er echt gebeurt in de Brussel-bubbel, maar ik realiseerde me dat het cohesiebeleid en territoriale samenwerking deel uitmaken van beleidsvorming wanneer je relatief snel de resultaten van je werk kunt zien. Iedereen die in de politiek of bij de overheid werkt, zal dat gevoel herkennen, want we zijn geneigd ons op het grote geheel te richten. Het is dan fantastisch om te zien dat we in ons dagelijkse werk echt verschil kunnen maken in het leven van mensen. Bovendien zie ik samenwerking als een belangrijke factor voor een soepele Europese toekomst samen, en Interreg-projecten zijn daar het beste voorbeeld van. Ik wil ook de kennis noemen die ze opdoen via proefprojecten, omdat ik het delen van informatie zie als een belangrijk punt voor ontwikkeling.

Diana Zsoldos

IVY-reporter bij het gemeenschappelijk secretariaat van Interreg Midden-Europa

'Projecten pitchen voor de EU'-wedstrijd van EUSALP

Op het EUSALP-forum van dit jaar in Innsbruck, Oostenrijk, kregen jongeren (16-25 jaar) de mogelijkheid om ideeën voor innovatieve projecten te 'pitchen' voor een publiek van meer dan 700 EU-belanghebbenden en nationale, regionale en lokale belanghebbenden. Van de zeventien ingediende projectaanvragen koos de jury er vijf voor de pitchsessie. De beste drie voorstellen wonnen prijzen ter waarde van 5 000, 3 000 en 2 000 euro.

1. Netwerkbijeenkomst Alpenticket

De leden van de jeugdraad van de CIPRA wonnen de eerste prijs met hun voorstel over een hoofdonderwerp van het Tiroler voorzitterschap: mobiliteit. Hun doel was om een gezamenlijke oplossing voor openbaar vervoer in het Alpengebied te ontwikkelen waarmee met één betaalbaar ticket grensoverschrijdend kan worden gereisd, met als doel om de reisgewoonten van mensen te veranderen. De eerste stap is om in een netwerkbijeenkomst de belangrijkste belanghebbenden bij elkaar te brengen.

2. Beehave

Het project 'Beehave', geleid door twee jonge Italianen, is erop gericht om economische doeltreffendheid te combineren met bijenbescherming, aangezien bijen momenteel een zeer bedreigde soort zijn in het Alpengebied. Sensoren op de bijenkorven gaan de temperatuur en vochtigheid ervan meten, zodat imkers de omgevingskwaliteit en de gezondheid van de bijen kunnen monitoren en sneller kunnen reageren.

3. Magische Alpen

In dit project, van een groep zestienjarige Oostenrijkse leerlingen, worden we uitgenodigd om de legenden en mythen van het Alpengebied te ontdekken in het kader van het Europees jaar voor cultureel erfgoed. De verhalencollectie zal toegankelijk worden via een website en verschillende andere media. Dit zal fungeren als een uitwisselingsinstrument met andere scholen en bewoners, en mensen helpen die geïnteresseerd zijn in het bezoeken van deze mythische plaatsen. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2CCvyWc>

NIEUWS [IN HET KORT]

99 DINGEN OM TE DOEN IN EUROPA – EEN ALTERNATIEVE REISGIDS

Fantastische plekken om te bezoeken, nieuwe mensen om te ontmoeten, verborgen juweeltjes, leuke weetjes, heerlijk eten en slimme reistips, dat is waar de nieuwe onlinereisgids voor Europa om draait.

'99 dingen om te doen in Europa', gebaseerd op de ervaringen van de reizigers uit het roadtripproject, maakt het mogelijk om zelf een route uit te stippelen en het continent te ontdekken. Op de website roadtripproject.eu kunt u nu een bestemming en uw favoriete reistype kiezen en uw eigen reis samenstellen!

Gedurende het voorjaar en de zomer van 2018 gingen vier reizigersduo's op reis over het continent om allerlei door de EU gesteunde projecten en initiatieven te verkennen. Luisa en Louis, Yldau en Fabian, Susann en Kenneth en Luna en Achilleas bezochten 24 Europese landen via vier opeenvolgende routes: de Mediterrane route (de route van de roots), de Atlantische route (de route van de grote ontdekkingsreizigers), de Donau-route (de route van fantastische natuur en gedeelde hulpbronnen) en de Baltische route (een reis door de tijd en ruimte).

De tweede editie van het roadtripproject zal in het vroege voorjaar van 2019 van start gaan. Volg onze socialmediakanalen voor meer informatie. ■

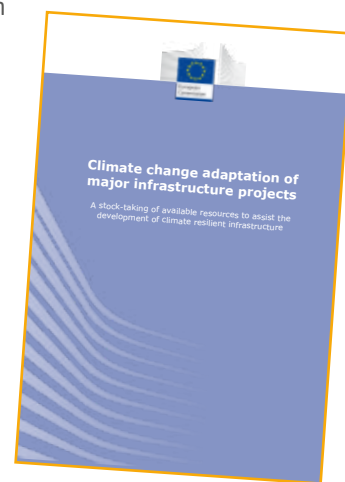
MEER INFO

www.roadtripproject.eu
Facebook: Europa in mijn regio
Instagram: euinmyregion

AANPASSING AAN KLIMAATVERANDERING IN GROTE INFRASTRUCTUURPROJECTEN

Klimaatverandering staat hoog op de agenda van de EU. Daarom gaf DG REGIO eind 2016 opdracht voor een onderzoek om in kaart te brengen welke informatie er op projectniveau in de 28 lidstaten beschikbaar is over aanpassing aan klimaatverandering.

In de studie wordt een inventaris gepresenteerd van de beschikbare hulpbronnen om te helpen bij de ontwikkeling van klimaatbestendige infrastructures aan de hand van zeven onderzoekscriteria (beschikbaarheid van gegevens, begeleiding, methoden, instrumenten, ontwerpnormen, systeemkader en juridisch kader, en institutionele capaciteit), waarin de sectoren transport, breedband, stedelijke ontwikkeling, energie, water en afvalbeheer aan bod komen.

De geïdentificeerde bronnen zijn niet volledig, maar geven een goed beeld van de stand van zaken van direct beschikbare en toegankelijke materialen gedurende 2017. Het eindrapport van het onderzoek is opgedeeld in twee hoofddelen: een algemeen deel en een deel over landenrapporten, waarin ook projectvoorbeelden zijn opgenomen. In het onderzoek wordt aangetoond dat er een groot aantal hulpmiddelen met betrekking tot de aanpassing aan klimaatverandering beschikbaar is voor infrastructuurprojectontwikkelaars, terwijl er tegelijkertijd verschillende gebieden zijn waar meer hulpbronnen beschikbaar kunnen worden gemaakt. ■

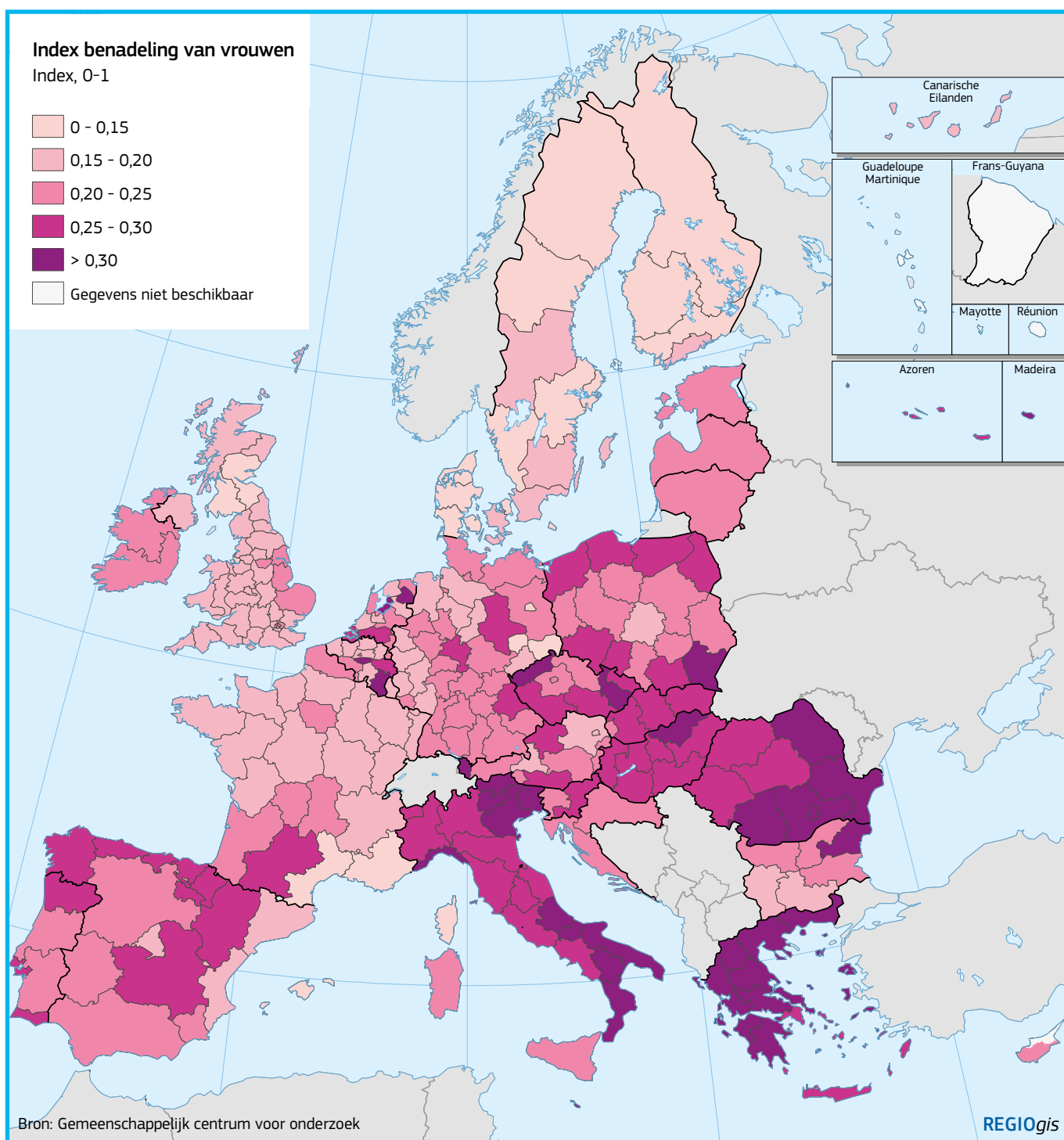
MEER INFO

<https://bit.ly/2U93pNx>

Een nieuw monitoringinstrument om gendergelijkheid in Europese regio's te meten

Gendergelijkheid is een van de fundamentele waarden van de EU en het meten van de voortgang ervan een integraal onderdeel van effectieve beleidsvorming. Hoewel er verschillende instrumenten zijn om dit op landsniveau te monitoren, is er geen dergelijk instrument om regionale verschillen in Europa vast te leggen.

In het huidige regionale monitoringinstrument zijn benodigde samengestelde indices ontwikkeld als aanvulling op en ondersteuning van dit veelzijdige fenomeen: de index benadeling van vrouwen (FemDI) en de index verworvenheden van vrouwen (FemAI). Met de eerste index wordt benadeling van vrouwen geëvalueerd door regionale verschillen te meten waar vrouwen het slechter doen dan mannen.

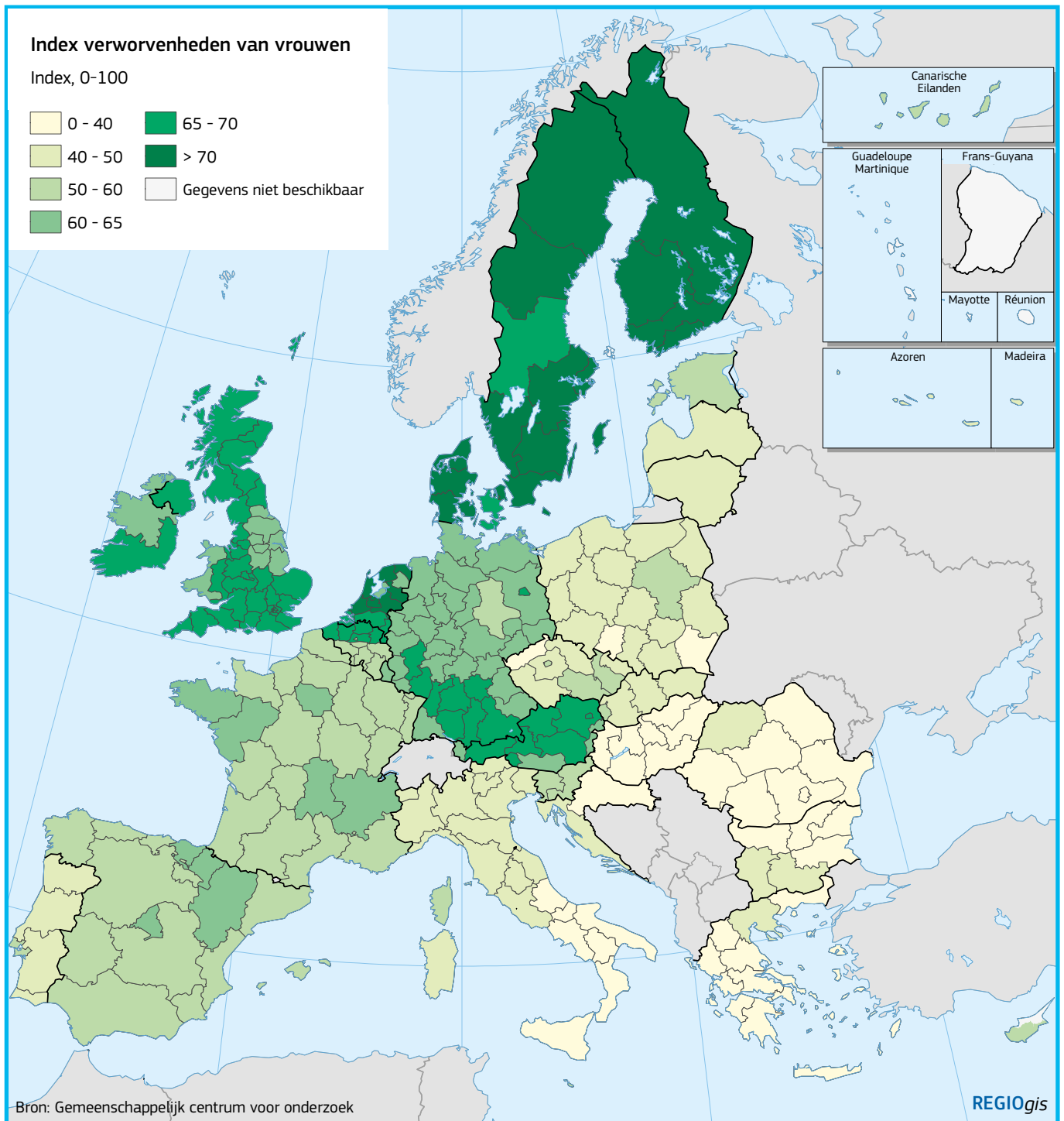
Met de tweede wordt het niveau aan verworvenheden voor vrouwen gemeten ten opzichte van de beste regionale prestaties voor vrouwen in Europa. Wanneer de twee indices worden gecombineerd, krijgen we inzicht in gendergelijkheid in verschillende regio's en tussen de lidstaten.

Het Europese regionale monitoringinstrument is gebaseerd op zeven domeinen die relevant zijn voor EU-beleid: werk en geld, kennis, tijd, energie, gezondheid, veiligheid en beveiliging, en levenskwaliteit. In de domeinen zijn meer dan dertig individuele indicatoren geordend en verzameld in de samenvattende kengedaten over gendergelijkheid. Met de indices worden de benadeling en verworvenheden van vrouwen in bijna alle regio's op NUTS-2-

niveau (270 regio's) gemeten. De meest recente beschikbare gegevens voor de indicatoren zijn afkomstig uit de microgegevens van de communautaire statistieken over inkomens en levensomstandigheden van de Europese Unie (EU-SILC), de arbeidskrachtenquête van de Europese Unie (EU-AKE), het loonstructuuronderzoek (EU-SES), de genderstatistiekendatabase van het EIGE en de microgegevens uit de wereldwijde opiniepeiling van Gallup. De meeste gegevenspunten stammen uit 2017. ■

MEER INFO

<https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/>

Europese territoriale samenwerking voor cultureel erfgoed

Tot nu toe is gebleken dat Europese territoriale samenwerking de 'natuurlijke omgeving' is voor succesvolle culturele investeringen. Culturele samenwerking is niet alleen de manier om grensoverschrijdende soepele synergieën en verbanden te creëren tussen landen of om processen voor industriële transitie en slimme specialisatie mogelijk te maken, maar ook een instrument om Europa als bestemming te promoten op wereldmarkten.

Samenwerking op het gebied van cultuur, creatieve industrieën en kunst kan effectief zijn, aangezien er een stevige basis mee wordt gelegd om landen en regio's efficiënt en duurzaam te laten samenwerken. Het is interessant om op te merken dat in de huidige programmeringsperiode **cultureel erfgoed en kunst het op een na populairste onderwerp is in Interreg-programma's**. Momenteel, en voor de tijdlijn 2014-2020, is **meer dan 9%** van de totale Interreg-begroting al geïnvesteerd in culturele projecten en wordt voor het eind van deze programmeringsperiode een nog grotere toename verwacht.

In de vorige programmeringsperiode, 2007-2013, werd **10% van de totale Interreg-begroting** (1,2 miljard euro)¹ toegewezen aan Interreg-investeringen in cultureel erfgoed en kunst.

Interreg-programma's zijn succesvolle incubatoren voor goede projecten op het gebied van cultureel erfgoed waarin op duurzame wijze groei en wordt gestimuleerd en banen worden gecreëerd. De programma's worden geïntroduceerd volgens een lokale interventielogica waarin de specifieke behoeften van de deelnemende regio's worden weerspiegeld, zoals het toepassen van innovatieve oplossingen en ICT in minder begunstigde en perifere regio's. Dit kan met betrekking tot

Interreg

creatieve industrieën nog verder worden benut door middel van het proces voor industriële transitie.

In feite is Interreg een **'bottom-up' instrument** waarin de specifieke kenmerken van verschillende districten, regio's en landen succesvol worden gecombineerd in gemeenschappelijke projecten. Uit getuigenissen van de vele Interreg-partners blijkt dat gezamenlijke projecten en acties het gevoel versterken deel uit te maken van een **gedeelde Europese ruimte**.

Het begin van het **Europees Jaar van het Culturele Erfgoed 2018 (EYCH)** was voor zowel Interreg-beheerautoriteiten als begunstigden van Interreg-programma's dan ook een kans om deel te gaan uitmaken van het EYCH, door mee

1) De gegevens zijn afkomstig van de website van Keep.eu (<https://www.keep.eu/keep/>): Keep is de enige bron van samengevoegde gegevens voor projecten en begunstigden van grensoverschrijdende, transnationale en internationale EU-samenwerkingsprogramma's onder lidstaten en tussen lidstaten en buurlanden.

te doen aan culturele initiatieven en evenementen in heel Europa. Later hebben de Interreg-beheerautoriteiten meer dan honderd projecten gemobiliseerd om het EYCH-label aan te vragen en veilig te stellen.

In al deze projecten speelt samenwerking een cruciale rol voor het zichtbaar maken van de EU en het dichterbij de EU brengen van burgers. Daarom heeft de Europese Commissie het maken van het e-book 'Connecting cultures, connected citizens' gestimuleerd. Met dit e-book, gesponsord door het **interregionale EFRO-programma Interact 2014-2020**, kunnen alle Europese burgers toegang krijgen tot culturele Interreg-projecten in hun regio. Het is belangrijk om te laten zien dat Europese samenwerking overal werkt, door projecten binnen en buiten Europa te financieren.

In het e-book worden grensoverschrijdende, transitionele en interregionale projecten onder de aandacht gebracht die zijn medegefinancierd door het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO).

.....

'Industrieel erfgoed', gefinancierd door het grensoverschrijdende Interreg A-samenwerkingsprogramma van 2014-2020 voor Estland en Letland

Dit project aan de grens tussen Estland en Letland, met EU-financiering van 0,98 miljoen euro, heeft tot doel om het industriële erfgoed van beide landen onder de aandacht te brengen door middel van de aanleg van toeristenroutes langs verschillende oude molens, waterkrachtcentrales, fabrieken, spoorlijnen, vuurtorens en zelfs watertorens. Industrieel erfgoed als bron van toerisme is niet de norm in Letland en Estland. Als er in beide landen een gedeeld netwerk van industriële erfgoedlocaties wordt gecreëerd, zal het toerisme echter worden gediversifieerd en zullen er meer bezoekers naar beide regio's komen.

'Levende archieven', gefinancierd door het grensoverschrijdende IPA-samenwerkingsprogramma van 2014-2020 voor Hongarije en Servië

In dit project, waarin wordt gewerkt langs de buitengrenzen van de EU, komen Hongarije en Servië bij elkaar om samen te werken aan het behoud van relikwieën. In het project, dat mede is gefinancierd met 0,17 miljoen euro uit het EFRO, worden, om Europees erfgoed te beschermen, samenwerkingen tussen onderzoekers, archivariissen, etnografen en antropologen van beide nationaliteiten gestimuleerd.

'BLUEMED', gefinancierd door het Interreg VB-programma van 2014-2020 voor het Middellandse Zeegebied

Met 2,38 miljoen euro uit het EFRO wordt met dit project geprobeerd onderwatermusea, duikparken en kenniscentra te plannen, testen en coördineren, om duurzaam en verantwoord toerisme te ontwikkelen en blauwe groei in de kustgebieden en rond de eilanden van de Middellandse Zee te bevorderen.

Macroregionale strategieën (MRS) voor culturele samenwerking

Met de vier MRS, de EU-strategieën voor het Oostzeegebied (EUSBSR), de Donau-regio (EUSDR), de Adriatische en Ionische regio (EUSAIR) en het Alpengebied (EUSALP), worden investeringen in cultuur ondersteund via de relevante platformen. Als prioriteit wordt er al een politiek kader mee opgezet, niet alleen voor Interreg-programma's, maar ook voor nationale, regionale en sectorale programma's en directe en particuliere EU-investeringen.

Dankzij de holistische benadering ervan wordt met MRS een duidelijke Europese dimensie voor cultureel erfgoed onderkend. Dat erfgoed komt via de MRS aan bod in verschillend EU-beleid, zoals voor regionale en stedelijke ontwikkeling, toerisme, onderwijs en werkgelegenheid, maritieme zaken en onderzoek en innovatie.

Bovendien wordt het bereik van de MRS vergroot als het gaat om samenwerking met niet-EU-landen. Dit is het geval voor EUSAIR en EUSDR, waarin al projecten zijn ontwikkeld met landen van de westelijke Balkan, Oekraïne en Moldavië. Bovendien zijn voor EUSBR en EUSALP samenwerkingen gecreëerd met de landen uit de Europese Economische Ruimte.

Met MRS worden **bestaande structuren geactiveerd**, zoals creatieve netwerken en platformen voor cultureel erfgoed, om samen te werken aan het opzetten van processen, projecten, uitwisselen van beste praktijken en mogelijkheden om te leren van collega's. Zo is met EUSDR de uitwisseling van kennis op het gebied van adaptief hergebruik van erfgoedgebouwen mogelijk gemaakt via het project 'Donau-cultuurplatform – creatieve ruimten van de 21^e eeuw'². Voor EUSBSR is een netwerk opgezet om dialoog onder jongeren mogelijk te maken, de 'Jongerendialoog Baltische Zee'³. Bovendien is in het Alpengebied een platform geïntroduceerd voor startende ondernemingen en technologieoverdracht in ecosystemen voor innovatie⁴.

Met MRS wordt ook het **directe en indirecte sociale en economische potentieel** onderkend dat cultureel erfgoed met zich mee kan brengen voor EU-regio's, door de creatieve sectoren te financieren en kleine en middelgrote ondernemingen op het gebied van duurzame en verantwoorde toerismeactiviteiten te ondersteunen. Zo hebben de aangewezen overheidsmedewerkers van de ministeries van cultuur in de EUSAIR-landen de **EUSAIR-olijfbomenroute** aangewezen als een van de beste projecten voor de ontwikkeling van hun regio.

De culturele route zal door de Raad van Europa worden ontwikkeld en geaccrediteerd binnen het kader van het door de EU gefinancierde project **Routes 4 U**⁵. Dat is erop gericht om voor alle macroregio's vergelijkbare projecten te creëren en om deze te promoten als **Europese bestemmingen voor de toerismemarkten voor verre reizen**. Het project is er vooral op gericht om kleine en middelgrote ondernemingen in duurzaam toerisme, en slim ondernemerschap, te stimuleren.

EYCH 2018 en daarna...

Het lijkt geen twijfel dat de initiatieven van de Europese Commissie in het EYCH, met name DG REGIO en DG Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur (EAC), de komende jaren moeten worden geïntensiverd en voortgezet. In het voorstel voor de periode na 2020 voor de Europese structuur- en investeringsfondsen is in cultuurbeleid ruimte voor investeringen, vooral in beleidsdoelstelling 5: **'Europa dichter bij de burgers brengen door de duurzame en geïntegreerde ontwikkeling van stads-, plattelands- en kustgebieden, en door lokale initiatieven'**. Investeringen in creatieve industrieën kunnen echter vallen onder beleidsdoelstelling 1: **'Een slimmer Europa door bevordering van innovatieve en slimme economische transformatie'** en beleidsdoelstelling 3: **'Een meer verbonden Europa door verbetering van mobiliteit en regionale ICT-connectiviteit'**.

Met MRS wordt samenwerking in culturele en creatieve sectoren tussen landen en regio's absoluut ondersteund en mogelijk gemaakt. Dit weerspiegelt de strategische doelstellingen van de **nieuwe Europese agenda voor cultuur**⁶, die op 22 mei 2018 werd gepubliceerd door de Europese Commissie: a) de kracht van cultuur benutten voor sociale cohesie en welzijn; b) op cultuur gebaseerde creativiteit ondersteunen in onderwijs en innovatie, en voor banen en groei; en c) internationale culturele relaties versterken.

DG REGIO werkt momenteel met DG EAC aan het komende Europese actieplan voor cultureel erfgoed en met DG Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en het MKB (GROW) aan relevante innovatieve oplossingen voor creatieve industrieën. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2FTOHpl>

2) <https://bit.ly/2UbmJph>

3) <http://www.cbss.org/regional-identity/baltic-sea-youth-dialogue/>

4) <https://bit.ly/2riEzys>

5) <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/eu-jp-2017-20>

6) <https://bit.ly/2FFh5fS>

Binnen het kader van de Europese week van de regio's en steden van 2018 werd in de workshop over samenwerking, cultuur en succes van EYCH 2018 de nadruk gelegd op de synergieën in het culturele, industriële en regionale beleid en het toerismebeleid in de EU.

MICHEL MAGNIER

Directeur cultuur en creativiteit (DG EAC), verantwoordelijk voor het EYCH 2018

„In 2018 heeft cultuur op EU-niveau en wereldwijd een goede impuls gekregen. De nieuwe Europese agenda voor cultuur werd in mei 2018 geïntroduceerd, gevolgd door het Europese actieplan voor cultureel erfgoed. In de eerste helft van 2018 kregen bijna 6500 evenementen in heel Europa en daarbuiten het EYCH 2018-label. Met die projecten werden bijna 5 miljoen deelnemers bereikt.”

SLAWOMIR TOKARSKI

Directeur innovatie en geavanceerde productie (DG GROW)

Slawomir Tokarski analyseerde de gevolgen van industriële transformatie op het gebied van cultuur en creatieve industrieën. „Cultuur verbindt mensen en helpt ze gemeenschappelijke waarden te delen. Met succesvolle EU-waardeketens en -clusterverbindingen kunnen mogelijkheden worden gecreëerd voor culturele en creatieve sectoren en kan tegelijkertijd het proces van industriële transformatie worden bevorderd.”

LENA ANDERSSON PENCH

Directeur Europese territoriale samenwerking, macroregio's, Interreg en programma-implementatie (DG REGIO)

Lena Anderson Pench lichtte toe: „Met Interreg en MRS worden cultuur en creativiteit bevorderd met het oog op het creëren van banen en groei.”

KAI HUOTARI

Algemeen directeur van het creatieve internationale knooppunt Kaapelitehdas, de grootste culturele actor van Finland

„De missieverklaring van Kaapeli luidt 'cultuur maakt het leven beter'". Van ons belangrijkste culturele project, over 'creatieve lenzen', hebben we geleerd dat we sterkere organisaties worden als we grenzen overschrijden.”

PANORAMA is
blij met uw
bijdragen!

Op de pagina 'In uw eigen woorden' van *Panorama* kunnen belanghebbenden op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau hun resultaten uit de periode 2014-2020 uiteenzetten en hun mening geven over de lopende en onmisbare

besprekingen over het cohesiebeleid voor de periode na 2020. *Panorama* verwelkomt bijdragen in uw eigen taal, die mogelijk in een toekomstige editie worden opgenomen. Neem contact met ons op via regio-panorama@ec.europa.eu voor meer informatie over richtlijnen en termijnen.

Cohesiebeleid cruciaal voor Poolse regio's

De ervaring van Poolse regio's met Europees fondsenbeheer is uitgebreid en uniek in Europa. Als onderdeel van twee financiële vooruitzichten van de EU (2007-2013 en 2014-2020) wordt in Poolse regio's 53 miljard euro beheerd in het kader van regionale operationele programma's.

Dankzij structuurfondsen heeft Polen gedurende deze periode een indrukwekkende vooruitgang geboekt, namelijk met betrekking tot de groei van het bbp, hogere werkgelegenheidscijfers en lagere niveaus aan sociale uitsluiting. De regio's zijn zich ervan bewust dat ze hun succesvolle groei te danken hebben aan het cohesiebeleid. Investeringsop basis van langetermijntoewijding moeten nog worden afgerond. Dat betekent dat het voortzetten en versterken van een sterk cohesiebeleid voor de periode na 2021 van vitaal belang is voor de Poolse regio's.

We hebben gemerkt dat het nieuwe voorstel met betrekking tot het meerjarig financieel kader van de EU enigszins teleurstellend lijkt voor wat betreft het cohesiebeleid. Hoewel de EC over veel bewijs, analyses en onderzoeken beschikt waarin het groei- en unanimiteitsbevorderende en anticyclische karakter van dit beleid wordt bevestigd, heeft de commissie een aanzienlijke

vermindering van de financiële dimensie van het beleid voorgesteld.

Vertegenwoordigers van alle Poolse regio's ontmoetten de directeur-generaal van DG REGIO, Marc Lemaître, in juni 2018. Ze presenteerden hun terugkoppeling over het wetgevingspakket voor het cohesiebeleid voor de periode na 2020. Volgens de Poolse regio's heeft het voorstel van de EC over deze kwestie talrijke positieve aspecten, namelijk:

1. De focus ligt op vijf belangrijke beleidsdoelstellingen, waardoor het beleid eenvoudiger wordt dan in de financiële vooruitzichten voor 2014-2020;
2. Er wordt een tijdshorizon van zeven jaar aangehouden voor de programmeringsperiode;
3. Er worden geen instellingen aangewezen die betrokken moeten worden bij de projectimplementatie;
4. Het overschrijven van kredieten tussen prioriteiten in programma's wordt flexibeler, doordat geen formele goedkeuring van de EC nodig is; en
5. Er ligt een sterke nadruk op ondersteuning voor instrumenten voor territoriale groei.

Het voorstel van de EC heeft echter een aantal nadelen, waaronder: 1. Het ongeachtvaardigde voorstel om de middelen voor het cohesiebeleid te verminderen, terwijl die verantwoordelijk zijn voor belangrijke infrastructuurprojecten in Europa en een belangrijke bijdrage leveren aan het versnellen van de convergentie van de zwakste EU-economieën; 2. Bezuinigingen in de omvang van

Tomasz Hanzel
Adjunct-hoofd van de afdeling voor de coördinatie van operationele programma's, regio Opolskie, South Poland House in Brussel

middelen die op EC-niveau worden beheerd, wat in strijd is met het idee om het cohesiebeleid dichterbij de burgers te implementeren; 3. Het nalaten van het opnemen van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling in het voorstel voor een algemene verordening, wat het coördineren van de interventie van het EFRO, ESF, CF en EAFRD in landelijke gebieden zal belemmeren; 4. Het verzwakken van de coördinatie tussen het EFRO en het ESF (de vorming van het nieuwe Europees Sociaal Fonds, oftewel ESF+, en de uitsluiting van bepaalde voorzieningen daarvan in de algemene verordening); en 5. Een voorstel om het medefinancieringspercentage van de EU te verlagen naar 70% (voor de minst ontwikkelde regio's), wat vervolgens de projectimplementatie door met name NGO's en lokale overheden zal belemme-

**SOUTH
POLAND
HOUSE**
IN BRUSSELS

Finse gemeenten en regio's reflecteren op het cohesiebeleid

De langetermijndoelstelling van het cohesiebeleid is om territoriale verschillen te verminderen, duurzame groei te creëren en sociale inclusie te versterken. De instrumenten van het cohesiebeleid hebben lokaal en regionaal groei gestimuleerd en werkgelegenheid en sociale cohesie vergroot. Lokale en regionale spelers spelen een sleutelrol in het tastbaar maken van de EU-doelstellingen voor burgers.

Voor Finland waren de belangrijkste financiële instrumenten voor het realiseren van de doelstellingen van het cohesiebeleid het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF). De laatstgenoemde wordt omgevormd tot ESF+, om een aantal bestaande fondsen voor de volgende programmeringsperiode samen te voegen. In de toekomst moeten lokale en regionale niveaus een grotere rol krijgen in nationale implementatie. De regels en implementatie moeten van het juiste niveau zijn en rekening houden met subsidiariteit.

Vanuit het perspectief van de Finse lokale en regionale overheden moeten de programmeringswerkzaamheden eenvoudiger en flexibeler worden. Het moet mogelijk worden om de focus en inhoud van de programma's te de loop van de programmeringsperiode te herzien.

ESF+ moet voornamelijk onder gedeeld beheer worden geïmplementeerd, omdat de lidstaten op die manier de bevoegdheid krijgen om de te financieren acties te kiezen. Finse lokale overheden spelen

een belangrijke rol in het bevorderen van veel van de in het kader van ESF+ gefinancierde acties.

De koppeling tussen het EFRO en het ESF – de twee belangrijke fondsen voor Finse gemeenten en regio's – moet verder worden versterkt en de centrale rol ervan in de implementatie van het cohesiebeleid moet in stand worden gehouden. Plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling moeten niet worden vergeten in de voorbereiding van nationale programma's, maar nauw worden gecoördineerd met de programmering van structuurfondsen.

Regio's en gemeenten verschillen op vele manieren. Het is goed dat de Commissie in de volgende programmeringsperiode verschillende ontwikkelingsinstrumenten blijft aanbieden om in te spelen op verschillende behoeften. De centrale geografische thema's voor Finse gemeenten en regio's zijn de speciale omstandigheden van dunbevolkte gebieden in het noorden, het potentieel van het noordpoolgebied, samenwerking met de Oostzeeregio en grensoverschrijdende samenwerking met Rusland.

In reactie op de belemmeringen die worden veroorzaakt door de uitdagende omstandigheden, worden voortdurend nieuwe oplossingen gezocht op gebieden als kennis over koude klimaten, technologie, energie en schone technologie. Strategieën voor slimme specialisatie zullen ook een belangrijke rol spelen in het bevorderen van regionale groei en innovatie in Finland in de toekomst.

Het is volgens Finland belangrijk om te profiteren van de synergieën tussen de programma's en om verschillende typen financiering te combineren. In de nieuwe

Ulla Karvo
Directeur kantoor Brussel,
vereniging van Finse lokale en
regionale overheden (AFLRA)

programmeringsperiode moeten meer inspanningen gericht zijn op het versterken van de koppeling tussen de structuurfondsen en onderzoeks- en innovatieprogramma's van de EU.

Grensoverschrijdende en transnationale samenwerking is belangrijk aan zowel de binnen- als de buitengrenzen. De gemeenten en regio's van Finland hebben de maritieme grensoverschrijdende programma's in hun huidige vorm nodig, omdat deze Interreg-programma's in grote mate zijn gebaseerd op lokale en regionale behoeften en netwerken. Het in stand houden van grensoverschrijdende samenwerking met Rusland is belangrijk voor grensgemeenten en -regio's van Finland.

Hoewel de ontvangsten van Finland van financiering in het kader van het cohesiebeleid bescheiden zijn, dragen ze aanzienlijk bij aan de ontwikkelingsmiddelen voor de ondersteuning van lokale en regionale vitaliteit. ■

Castilië-La Mancha beschouwt de voorgestelde hervorming van het cohesiebeleid

Emiliano García-Page Sánchez
President van Castilië-La Mancha

„Als president van Castilië-La Mancha wil ik *Panorama* bedanken voor de mogelijkheid die het magazine ons biedt om onze mening te geven over de hervorming van het cohesiebeleid van de EU en het komende meerjarig financieel kader voor de periode 2021-2027.

Eenzijds wordt met het cohesiebeleid eenheid gebracht in de fundamentele waarden van de EU en van onze regionale overheid, namelijk die van solidariteit en de bestrijding van ongelijkheid. Anderzijds hebben we echter zorgen over de toekomst van dit beleid, dat zo aanzienlijk heeft bijgedragen aan de groei van Castilië-La Mancha en het welzijn van onze burgers.

Als ik zo vrij mag zijn, zijn de ontvangen financiële middelen net zo belangrijk als de bijdrage die het beleid heeft geleverd als platform voor de uitwisseling van ervaringen met het vormgeven en implementeren van strategisch beleid,

zoals onderzoek, ontwikkeling en innovatie, plattelandontwikkeling, het milieu, energie en nog veel meer.

De vraag die we ons moeten stellen, is of met het nieuwe begrotingsscenario en de hervormingen die de Commissie heeft voorgesteld, wordt ingespeeld op de nieuwe uitdagingen waarmee minder ontwikkelde regio's, zoals Castilië-La Mancha, te maken krijgen. Het spijt me om te zeggen dat het antwoord op die vraag „Nee” luidt; ten minste, niet voor zover nodig is om achtergestelde regio's flink te laten veranderen en te laten profiteren van het momentum van herstel.

We zijn voor een zeer contrastrijke hervorming geplaatst. Er zijn positieve aspecten, zoals de toewijding aan het versterken van territoriale samenwerking, de focus op doelstellingen en de steun voor de strategie voor geïntegreerde territoriale investeringen (ITI). De hervormingen hebben echter ook een schaduwzijde, zoals de bezuiniging van 6% in de begrotingstoewijzing – een bezuiniging die nog significanter is met de voorgestelde bezuiniging van 5% in het gemeenschappelijke landbouwbeleid in het achterhoofd – en de verlaging van medefinancieringspercentages.

Met het cohesiebeleid zijn de afgelopen tien jaar bezuinigingsmaatregelen en ongelijkheden in beleid gecompenseerd. Een aanzienlijk aantal burgers ziet de EU als 'het vriendelijke gezicht' van cohesie. Laten we geen risico's nemen. Gebruik alleen die hulpbronnen en voer alleen die wijzigingen door die strikt noodzakelijk zijn.

Het is in deze context dat we een aantal van de voorstellen van Castilië-La Mancha, die we centraal hebben herhaald in het Europese Comité van de Regio's, inclusie van ontvolking – en het bbp per inwoner – hebben uitgedrukt als toewijzingscriterium; de onverschilligheid voor de medefinanciering van de lidstaten in de structuurfondsen als een tekort; of uitgebreidere coördinatie van dit beleid met sectoraal beleid (industrie, energie enzovoort).

De hervorming van het cohesiebeleid is een uitstekende gelegenheid om de capaciteit ervan als strategisch element voor het corrigeren van territoriale onevenwichtigheden te demonstreren, doordat het beleid fungeert als een rem om uitsluitend populisme te stoppen en voor de EU dient als werkbaar model voor globalisering. We hebben een beleid nodig met meer en betere cohesie, een versterkt beleid dat is afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van de desbetreffende regio's.” ■

Castilla-La Mancha

Synergieën creëren in de cyber valleys

Regio's hebben dankzij hun bevoorrechte verbinding met de lokale omgeving een unieke positie als het gaat om het verhogen van het algemene cyberbeveiligingsniveau. Ze spelen dus een fundamentele rol in het structureren van het nog altijd 'jonge' Europese ecosysteem voor cyberbeveiliging. De EU beschikt al over veel gebieden, of zogenaamde 'cyber valleys', waar volwassen regionale ecosystemen worden gehost die innovatie bevorderen en geavanceerde technologieën leveren.

Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling heeft 1,53 miljoen euro geïnvesteerd in een vijfjarig, interregionaal samenwerkingsprogramma: CYBER, van Interreg Europa. Het programma is erop gericht om het concurrentievermogen van kleine en middelgrote ondernemingen in de EU op het gebied van cyberbeveiliging te bevorderen, door samenwerkingen te creëren tussen Europese cyber valleys.

Er zijn drie belangrijke barrières geïdentificeerd die interregionale samenwerking tussen regionale ecosystemen voor cyberbeveiliging in de EU belemmeren: een gebrek aan coördinatie tussen relevante actoren, een kloof in vaardigheden op het gebied van cyberbeveiliging en marktfragmentatie. Het doel van CYBER is om het uitwisselen van goede praktijken en overheidsbeleid te verbeteren en tegelijkertijd lokale ecosystemen voor cyberbeveiliging te versterken.

Het Bretonse agentschap voor de ontwikkeling van innovatie is de leidende partner van CYBER. Bij het project zijn zeven Europese regionale partners betrokken, waaronder het instituut voor concurrentievermogen van bedrijven van Castilië en León (Spanje), de regio Toscane (Italië), digitaal Wallonië (België), de regio Bretagne (Frankrijk), de IT valley van Košice (Slowakije), de kamer van koophandel en industrie van Slovenië en de autoriteit op het gebied van informatiesystemen van Estland.

De Europese organisatie voor cyberbeveiliging (ECISO) brengt expertise op het gebied van regionaal industrieel cyberbeveiligingsbeleid in die de organisatie heeft opgedaan in diens werkgroep 4, over ondersteuning voor kleine en middelgrote ondernemingen en regionale samenwerking.

Overheidsbeleid voor kleine en middelgrote ondernemingen verbeteren

De methodologie van CYBER van Interreg Europa omvat een gemeenschappelijke, marktgedreven taxonomie waarmee de ontwikkeling van regionale innovatieve cyberecosystemen gestructureerd in kaart kan worden gebracht. De methodologie bestaat uit aanbieders, eindgebruikers, ondersteuningsstructuren, trainingsorganisaties en onderzoeksinstituten van en over cyberbeveiliging.

Een ander doel van het project is om inzicht te krijgen in de inclusie van plaatselijke spelers in de vormgeving en implementatie van lokale strategieën voor cyberbeveiliging. Om goede praktijken en beleidsbehoeften te identificeren, wisselen projectpartners informatie uit door middel van vragenlijsten op maat en een model voor strategische planning op hoog niveau (SWOT-analyse).

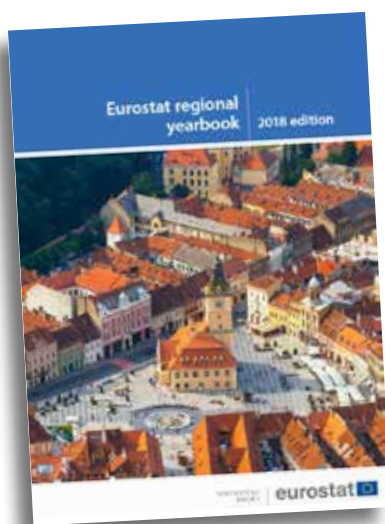
Het project draagt al bij aan de ontwikkeling van de digitale eengemaakte markt van de EU, maar het langetermijndoel van CYBER is om fragmentatie op de cyberbeveiligingsmarkt in Europa aanzienlijk te verminderen door de interregionale samenwerking tussen Europese cyber valleys te vergroten. ■

MEER INFO

<https://www.interregeurope.eu/cyber/>

Hoe doet uw regio het statistisch gezien?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, hoeft u alleen maar naar de laatste editie van het *regionaal jaarboek van Eurostat* te kijken. Het jaarboek is sinds afgelopen najaar verkrijgbaar en bevat meer dan tweehonderd pagina's met duidelijk en kleurrijk vormgegeven statistieken over de regio's van Europa.

Het jaarboek speelt in op de steeds groter wordende behoefte om inzicht te krijgen in het leven van Europese burgers. Het is op basis van bevolkingscriteria onderverdeeld in drie niveaus (nomenclatuur van territoriale eenheden – NUTS-1, -2 en -3), waardoor de lezer de politieke, economische en sociale situatie van alle

EU-landen en, indien mogelijk, EVA-landen en kandidaat-lidstaten op subnationaal niveau zinvol kan vergelijken.

Het is een naslagwerk voor nieuwsgierig blijvende mensen. In het jaarboek wordt naar de regio's van Europa gekeken in het kader van bevolking, gezondheid, onderwijs en opleidingen, arbeidsmarkt, economie, zakelijke statistieken, onderzoek en innovatie, digitale economie, toerisme, transport en landbouw.

In de editie van 2018 is nog een stap verder gegaan, met een hoofdstuk over de steden van Europa en een over de verschillende soorten geografische classificaties die in de loop der jaren zijn ontwikkeld.

Elk hoofdstuk begint met de belangrijkste bevindingen en infographics waarin de regio's zijn gerangschikt.

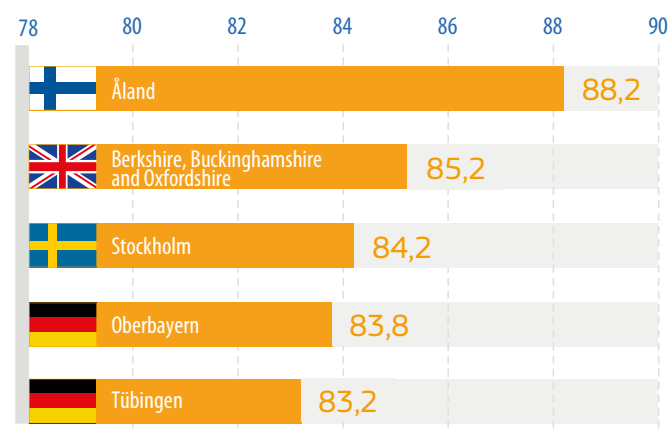
In de onderstaande infographic is te zien dat, terwijl de werkgelegenheidsgraad van de EU 72% bedraagt – de hoogste graad die ooit is vastgelegd – de regio Åland in Finland, een archipelprovincie in de Oostzee, met een werkgelegenheidsgraad van 88% het hoogste scoort.

TOP VIJF REGIO'S IN DE EU

WERKGELEGENHEIDSGRAAD, 2017

(aandeel van de bevolking in de leeftijdsgroep 20-64 in %)

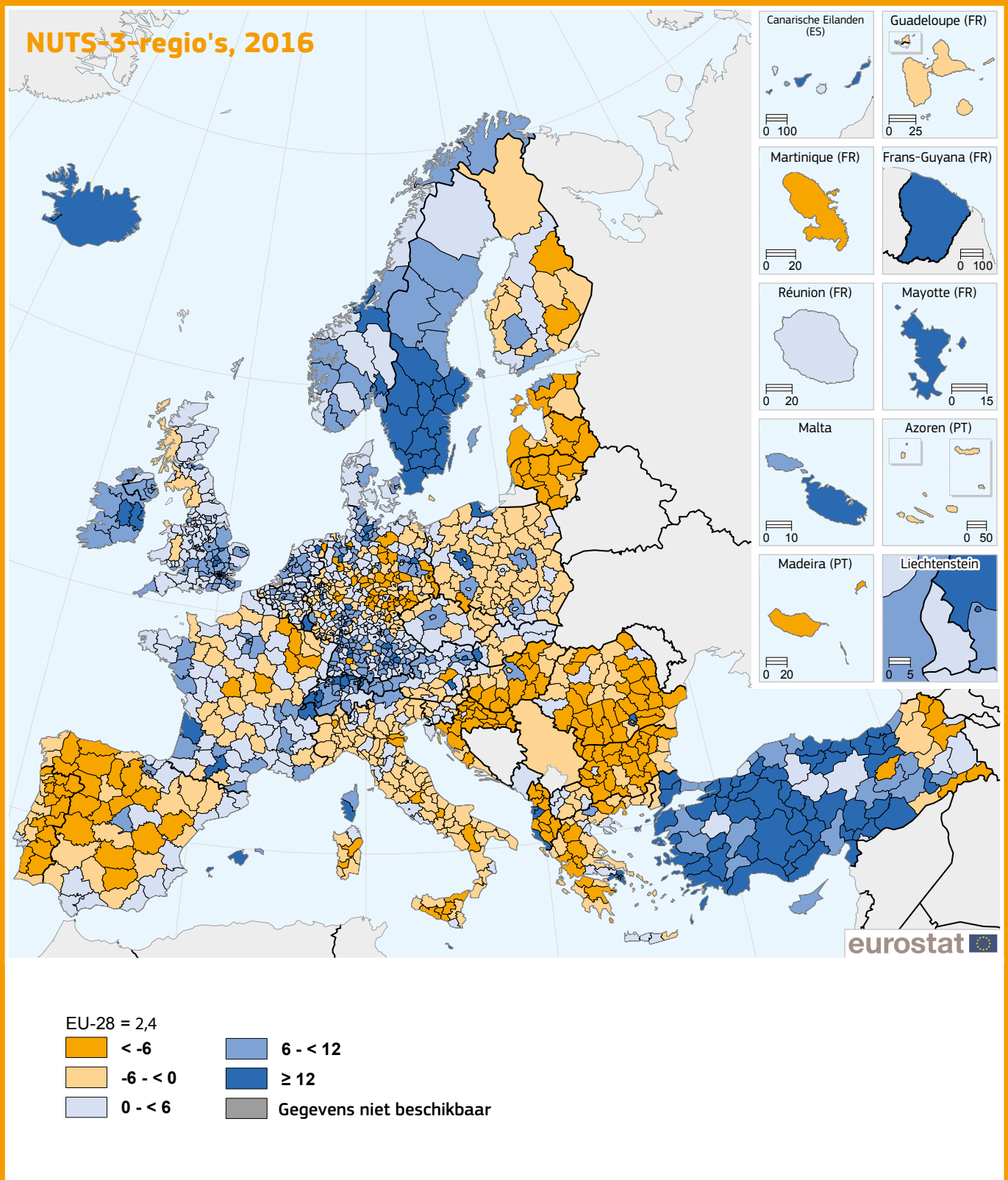

Politiek en planning

Regionale gegevens zijn er niet alleen om nieuwsgierige lezers tevreden te stellen of om te kunnen winnen in de plaatselijke pubquiz. Nationale en Europese beleidsvorming is afhankelijk van veel van deze gegevens.

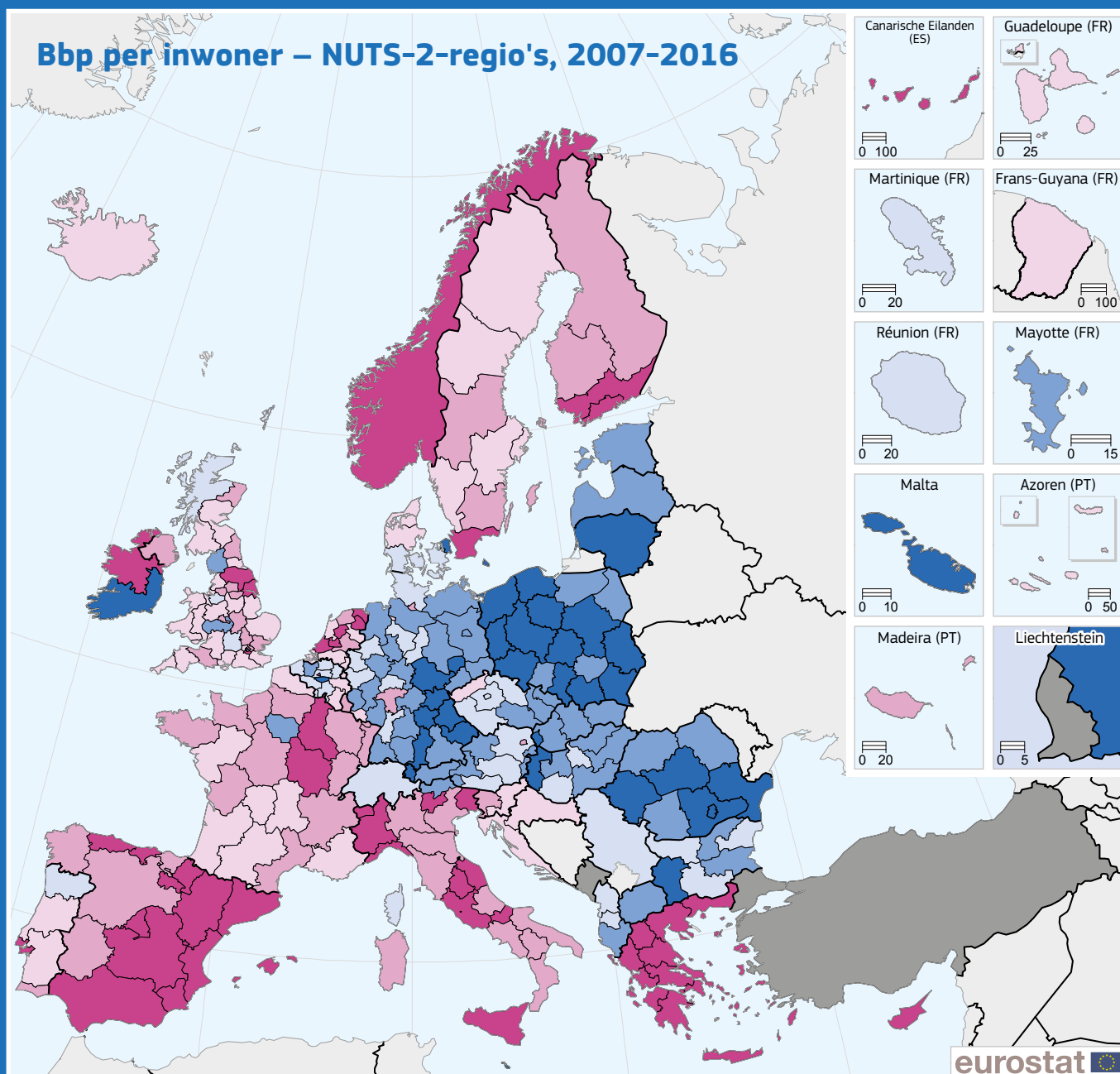
Het cohesiebeleid van de EU is erop gericht om verschillen tussen EU-regio's te verminderen. Als het bbp per inwoner in een regio bijvoorbeeld lager is dan 75% van het EU-gemiddelde, komt die regio in aanmerking voor financiering in het kader van het cohesiebeleid. Dit is waar de onderverdeling in NUTS-2-regio's politiek belangrijk wordt.

Brutograad* totale verandering bevolking

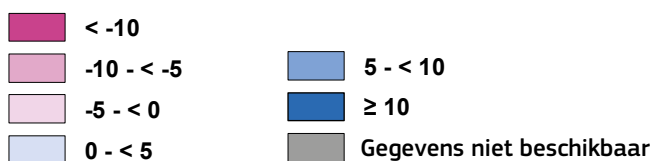

* De brutograad verandering bevolking is de verhouding tussen de totale verandering van de bevolking gedurende het jaar en de gemiddelde bevolking van het desbetreffende gebied in dat jaar. De waarde wordt uitgedrukt per 1 000 inwoners.

Veranderingen in bruto binnenlands product

(procentpunten verschil voor 2016 minus 2007; gebaseerd op gegevens over koopkrachtstandaarden in verhouding tot het EU-28-gemiddelde, EU-28=100) EU-28 = 0

De gegevens worden ook gebruikt voor beleid met betrekking tot stedelijke ontwikkeling en plattelandontwikkeling. De stedelijke dimensie staat centraal in het cohesiebeleid en een deel van de begroting is speciaal bestemd voor het stimuleren van duurzame stedelijke ontwikkeling in Europese steden. Het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling helpt bij ontwikkeling in landelijke gebieden, door innovatie te stimuleren en tegelijkertijd biodiversiteit en de natuurlijke omgeving te beschermen.

Ten slotte zijn besluitvormers van lokale overheden ook zware gebruikers van gegevens over NUTS-3-regio's, die een gedetailleerder geografisch niveau vormen.

Meer informatie over het gebruik van regionale gegevens in beleidsvorming is te vinden in het jaarboek.

EU-brede samenwerking

Een zo uitgebreide publicatie wordt niet door Eurostat alleen gepubliceerd, maar is afhankelijk van veel spelers in heel Europa.

Allereerst vinden er besprekingen plaats met de statistische productie-eenheden van Eurostat om te peilen welke 'hot topics' in het jaarboek aan de orde moeten komen. Het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling wordt geraadpleegd over het eerste hoofdstuk, dat over de achtergrond van het beleid gaat. Dit jaar heeft het directoraat-generaal ook bijgedragen aan het laatste hoofdstuk, over regionale typologieën. Het kiezen van de te behandelen indicatoren is uitdagend, vanwege de breedte en diepte van de beschikbare gegevens.

Het jaarboek zou echter niet kunnen worden gemaakt zonder de aanlevering van hoogwaardige, tijdige gegevens door de nationale bureau's voor statistieken. De redacteurs van het jaarboek wachten tot ook de allerlaatste gegevens beschikbaar zijn voordat ze gegevens gaan extraheren. Alle gegevens worden op dezelfde dag als definitief geëxtraheerd.

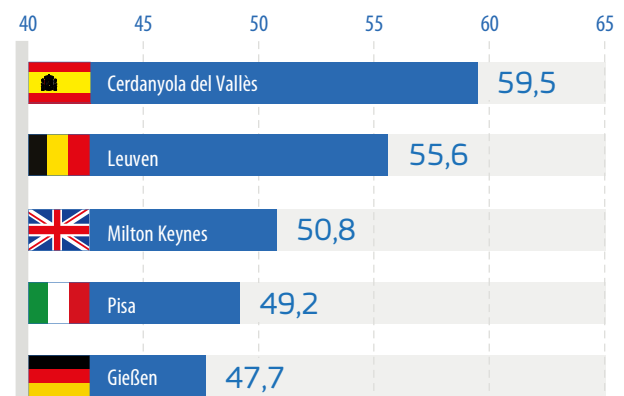
Vervolgens worden de gegevens en hoofdstukteksten geüpload in het 'wikipedia van Eurostat', [Statistics Explained](#). Dat is een toepassing waarin de meeste publicaties van Eurostat, inclusief het jaarboek, worden bewaard.

We spoelen vooruit naar ongeveer vier maanden later, wanneer de onlineversie en de papieren versie van het jaarboek worden gepubliceerd. Dat gebeurt halverwege september, een paar weken voor de Europese week van de regio's en steden. Tegelijkertijd wordt de onlineversie gepubliceerd in Statistiscs

TOP VIJF STEDEN IN DE EU

TERTIAIRE STUDENTEN, 2016 (per 100 inwoners)

Explained, inclusief kant-en-klare tweets die de lezer kan gebruiken. Het jaarboek bevat ongeveer zestig kaarten, die worden afgewisseld met een groot aantal grafieken en infographics.

Uit de publicatie zijn andere instrumenten voortgekomen. Bekijk bijvoorbeeld eens de [interactieve statistische atlas](#) van Eurostat. Hierop is een schat aan informatie te vinden, gebaseerd op de kaarten uit het jaarboek. Alle kaarten kunnen kosteloos worden gedownload en hergebruikt.

Een andere bron van gedetailleerde informatie zijn de interactieve kaarten en gerelateerde grafieken in [Regions and Cities Illustrated](#). Dit instrument is gebaseerd op live aanvoer van gegevens. Zodra er nieuwe gegevens binnenkomen, gebruikt de toepassing ze automatisch. Het instrument heeft ook een automatische timelapsefunctie, waarmee te zien is hoe de situatie gedurende de afgelopen tien jaar is veranderd.

Samen met deze instrumenten biedt het regionale jaarboek van Eurostat informatie voor beleidsmakers, burgers en bedrijven. ■

MEER INFO

Gedrukte exemplaren zijn te bestellen in de EU-boekhandel: <https://bit.ly/2RKX12i>

Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat>

Bestrijding van fraude en corruptie in door de EU gefinancierde projecten – lessen en voorbeelden uit de lidstaten

In een nieuw rapport van DG Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling is de manier geanalyseerd waarop lidstaten en regio's fraude en corruptie in de uitgave van EU-fondsen bestrijden. In de analyse wordt bevestigd dat de nieuwe vereisten hebben geleid tot belangrijke verbeteringen. De coördinatie en betrokkenheid van alle relevante actoren, evenals het uitwisselen van informatie en goede praktijken, zijn essentiële elementen voor het opvoeren van inspanningen om het geld van de belastingbetalers in de EU te beschermen en ervoor te zorgen dat EU-investeringen tot goede resultaten leiden.

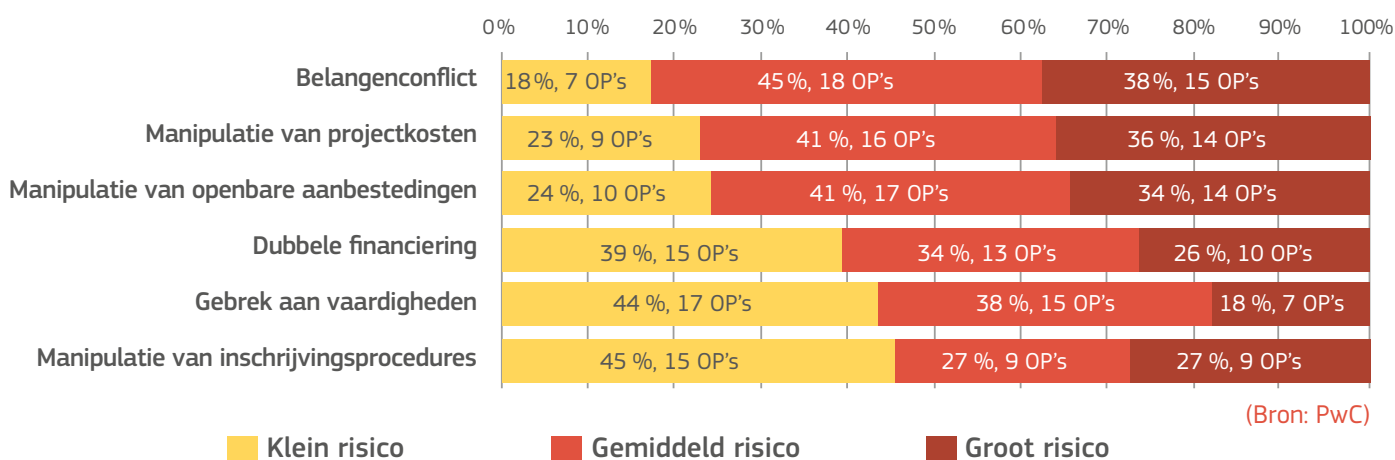
In de periode 2014-2020 worden in het kader van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI) lidstaten en regio's met meer dan 460 miljard euro aan EU-investeringen geholpen om te groeien en de leefomstandigheden van hun burgers te verbeteren.

Deze investeringen spelen een sleutelrol in het ondersteunen van startende ondernemingen en bij het helpen van mensen om zich beter op te leiden en nieuwe banen te krijgen. Ze helpen regio's te innoveren en groei en werkgelegenheid voor de toekomst te plannen. Ze bevorderen schoon en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Ze vergroten de toegang tot breedband en betere mobiliteit, vooral in de minder ontwikkelde delen van de EU. Voor veel lidstaten zijn deze fondsen de belangrijkste bron van overheidsinvesteringen.

Daarom is het zo belangrijk dat elke uitgegeven eurocent ten goede komt aan EU-burgers – daaruit blijkt verantwoordelijkheid richting Europese belastingbetalers. Hoewel op basis van rapportage door lidstaten over de periode 2007-2013 wordt geschat dat met 0,42 % van betalingen in het kader van het cohesiebeleid wordt gefraudeerd, tolereert de Commissie dit absoluut niet en heeft zij zich volledig toegelegd op de strijd tegen fraude en corruptie met EU-financiering.

Dit wordt bereikt door ervoor te zorgen dat gevallen onmiddellijk en effectief worden onderzocht en dat onterecht uitgegeven geldbedragen worden teruggevorderd. Het is duidelijk dat deze

Niveau aan frauderisico's in risicocategorieën

strijd niet kan worden gewonnen zonder samenwerking van de lidstaten en de overheden daarvan, vooral aangezien het beheer van de fondsen een gedeelde verantwoordelijkheid is.

Voor het effectief bestrijden van fraude en corruptie zijn niet alleen corrigerende, maar ook preventieve maatregelen nodig. In het wetgevingskader voor ESI-fondsen voor de periode 2014-2020 zijn belangrijke nieuwigheden op dit gebied geïntroduceerd. Hieronder viel onder andere het verbeteren van de controlesporen van activiteiten in het kader van fondsen en van de verantwoording op lidstaatniveau, en activiteiten die erop gericht zijn om fraude en corruptie in te tomen. Met name worden beheerautoriteiten in artikel 125(4)(c) van de Verordening gemeenschappelijke bepalingen verplicht om effectieve en proportionele antifraudemaatregelen te hanteren, waarbij rekening wordt gehouden met het geïdentificeerde risico.

Een maatstaf voor succes

In een recent door de Commissie gepubliceerd rapport wordt een nuttig overzicht gegeven van wat er tot nu toe is gedaan, is een aantal bestaande praktijkvoorbeelden geïdentificeerd en is een reeks aanbevelingen geformuleerd voor zowel de diensten van de Commissie als de nationale en regionale autoriteiten.

De inventarisstudie heeft betrekking op alle 28 lidstaten en is gebaseerd op zowel documentanalyse als persoonlijke interviews. Er werden aanvullende, gedetailleerde gegevens verzameld en verwerkt over een selectie van vijftig operationele programma's, die een groot aantal sectoren en thematische doelstellingen vertegenwoordigden op het gebied van transportinfrastructuur, het milieu, maritieme zaken en visserij, onderwijs, concurrentievermogen en regionale ontwikkeling.

Een van de belangrijkste bevindingen van het rapport is dat de nieuwe wettelijke bepalingen en maatregelen een positieve invloed hebben gehad wat betreft een groter bewustzijn en doelgerichtere acties. De vereisten hebben geleid tot een formelere en systematischere benadering om het probleem op nationaal en regionaal niveau aan te pakken. Een belangrijk voorbeeld is het evaluatieproces voor frauderisico, dat heeft geholpen om meer aandacht te richten op fraude- en corruptierisico's en tegelijkertijd duidelijke verbanden te leggen tussen geïdentificeerde risico's en specifieke maatregelen om die te beperken. Hierdoor zijn nieuwe controles ingevoerd en de bestaande verbeterd.

Gebundelde krachten

Tegelijkertijd wordt in het rapport benadrukt dat meer verbetering nodig is wat betreft de consistentie, objectiviteit en proportionaliteit van de evaluatie. Autoriteiten in lidstaten met indicatoren van gemiddelde en kleine frauderisico's zijn in feite geneigd hun risico's groter in te schatten dan landen met indicatoren van grote risico's. Van de zes risicocategorieën zijn voor manipulatie van inschrijvingsprocedures en dubbele financiering proportionelere beperkingsmaatregelen nodig.

De betrokkenheid van verschillende autoriteiten, van de personen die de EU-fondsen beheren tot wetshandhavinginstanties, leidt tot een betere coördinatie van antifraudeactiviteiten en vermindert frauderisico's. Alle betrokken actoren moeten meer en beter gebruikmaken van de beschikbare instrumenten en informatie, specifieke begeleiding, training en voorbeelden van goede praktijken.

In de inventarisstudie is ook een overzicht samengesteld van door de adviseurs geïdentificeerde praktijken. Daarin staan voorbeelden van antifraudepraktijken waarin op regionaal en nationaal niveau en op EU-niveau relevante maatregelen zijn ontwikkeld. Het overzicht is bedoeld voor uitvoerders en beleidsmakers van ESI-fondsen die op zoek zijn naar manieren om hun nationale beheer- en controlesysteem of aspecten daarvan te verbeteren.

De strijd tegen fraude en corruptie is meer dan ooit een gezamenlijke inspanning. Uit de voorbeelden in het rapport blijkt duidelijk dat in de inspanningen alle niveaus en actoren moeten worden meegenomen en dat ze goed moeten worden gecoördineerd. Maatregelen moeten grondig worden gepland, vormgegeven en geïmplementeerd, waarbij rekening moet worden gehouden met voorzichtige en vooruitblikkende risicoanalyses. Dit zal in de toekomst steeds relevanter worden, wanneer, volgens de wetgevingsvoorstellen van de Commissie voor de periode 2021-2027, de controle nog meer bij nationale en regionale autoriteiten zal liggen. Deze voorzieningen zullen helpen bij het bereiken van de gemeenschappelijke doelstelling om de fondsen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten ten gunste van de burgers. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2R33VL3>

Financiële instrumenten ter ondersteuning van doelstellingen cohesiebeleid

In december 2018 publiceerde de Commissie het meest recente overzicht van de gegevens om de vooruitgang van de implementatie van financiële instrumenten (FI's) in de programma's voor 2014-2020 onder de aandacht te brengen. Wist u dat dit mogelijk is gemaakt met een bijgewerkt ESIF-opendatagegevensbestand?

In de nieuwste rapporten over de zogenoemde 'FI's' is een goede vooruitgang te zien in de periode 2014-2020. Eind 2017 waren de totale bijdragen aan FI's opgelopen tot bijna 18,8 miljard euro, waaronder 14,2 miljard euro aan ESI-fondsen. Er waren 24 lidstaten bij betrokken. Dit is een aanzienlijke toename ten opzichte van de eind 2016 gerapporteerde 13,3 miljard euro.

Eind 2017 was de totale omvang van via deze FI's verstrekte middelen al groter dan die van de gehele periode 2007-2013. Bovendien was al 5,5 miljard euro betaald aan FI's, waarvan 35% was verdeeld onder eindontvangers.

De grootste FI-toewijzingen worden verstrekt in het kader van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO). Ook het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO), het Cohesiefonds (CF) en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) maken gebruik van dit type financiering.

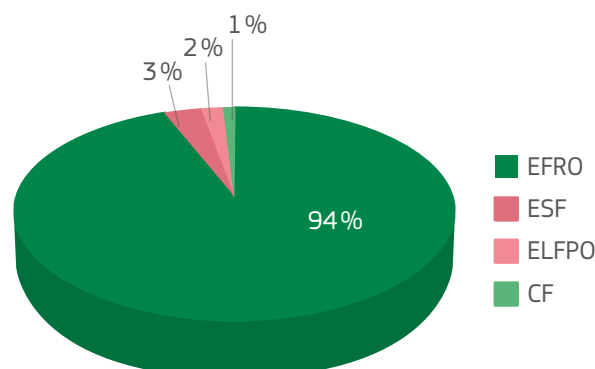
1. Voor wie is het gegevensbestand interessant?

Het gegevensbestand zal van belang zijn voor allerlei belanghebbenden en onderzoekers van het cohesiebeleid. Eind november 2018 hadden bijna 900 gebruikers naar het gegevensbestand gekeken en hadden 150 onderzoekers en studenten het gedownload.

Het grootste financieringsdeel is toegewezen aan de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen (56%), gevolgd door investeringen in de koolstofarme economie (16%, vooral op het gebied van energie-efficiëntie), onderzoek, ontwikkeling en innovatie (16%) en werkgelegenheid, arbeidsmobiliteit en sociale inclusie (5%).

Met deze gegevens kan per fonds het gebruik van financiële middelen van de EU en van landen worden gemonitord die zijn toegewezen aan FI's. Hoewel de algemene vooruitzichten positief zijn, bestaan er aanzienlijke verschillen tussen lidstaten in het verstrekken van deze instrumenten. In bepaalde EU-landen moeten nog financiële tussenpersonen worden gekozen, terwijl bij bepaalde FI's al concrete resultaten te zien zijn op het gebied van het inzetten van middelen die zijn teruggevloeid voor verdere investeringen. Met de verstgevorderde FI's wordt al begonnen aan een tweede ronde investeringen.

ESIF-bedrag uitgetrokken voor financiële instrumenten (miljoen euro)

2. Hoe zijn de gegevens verzameld?

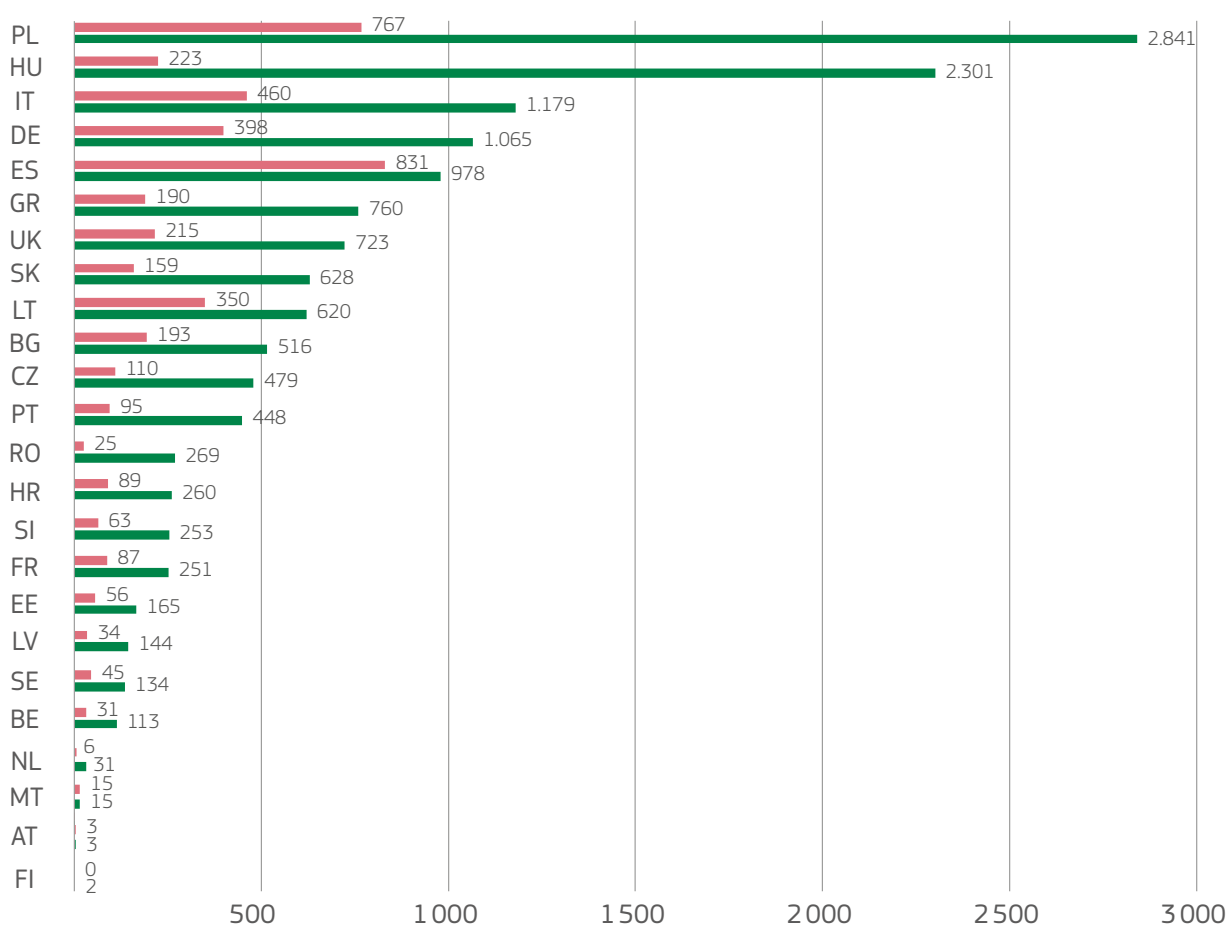
Elk jaar wordt in mei/juni vanuit de programma's verslag over elk financieel instrument uitgebracht aan de Commissie. De Commissie extraheert de jaarlijkse cumulatieve gegevens en presenteert deze in geharmoniseerde vorm, zodat de implementatievoortgang gedurende de periode kan worden vergeleken. De Commissie werkt voortdurend samen met de programma's om de kwaliteit van de gerapporteerde

gegevens te verbeteren. Het gegevensbestand wordt regelmatig bijgewerkt met correcties of wijzigingen.

BEKIJK DE GEGEVENS OP HET ESIF-OPENDATAPLATFORM:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/d/dcsc-7x87>

ESIF 2014-2020 – EU-bedrag uitgetrokken voor en betaald aan financiële instrumenten – eind 2017

Hebt u een probleem dat u graag in een toekomstige editie van GEGEVENS PUNT van Panorama zou willen zien?

Wilt u graag dat we een gegevensbestand op het ESIF-opendataplatform plaatsen?

Zo ja, stuur dan een e-mail naar: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Volg de discussie op TWITTER via #ESIFopendata

of schrijf u in voor onze nieuwsbrief : http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

De Donau-steur redden: de steurstrategie van de ICPDR

De steur is een unieke vissoort, waarvan de oorsprong meer dan 200 miljoen jaar kan worden teruggevoerd. De soort is gedurende die tijd morfologisch opmerkelijk weinig veranderd en daarmee evolutionair gezien een bijzonder succesverhaal. Vandaag de dag is de steur als gevolg van menselijke activiteiten een van de meest bedreigde diersoorten ter wereld.

Volgens de International Union for Conservation of Nature is 85% van de steursoorten aangemerkt als met uitsterven bedreigd, wat ze tot een van de meest bedreigde diergroepen ter wereld maakt. De grootste bedreigingen voor hun overleving zijn onder andere overexploitatie, stroperij, dammen die hun natuurlijke trekroutes blokkeren, verlies of verslechtering van leefgebied en vervuiling.

De steur is een waardevolle indicator van de gezondheid van een rivieromgeving. De internationale commissie voor de bescherming van de Donau (ICPDR) erkent het belang van de steur al lang en heeft de steursoorten die van nature in de Donau leven, geadopteerd als belangrijkste soorten van de commissie. De ICPDR heeft een strategie ontwikkeld om mensen bewust te maken van de benarde toestand van de steur, om bestaande en toekomstige projecten, initiatieven en EU-richtlijnen te bevorderen die omgevingsomstandigheden voor de steur verbeteren, en om specifieke oplossingen te ontwikkelen voor de specifieke problemen waarmee de steur te maken heeft.

In 2012 werd met het oog op deze doelstellingen een taakgroep voor steur in de Donau opgericht door de ICPDR en een netwerk van nationale en internationale overheidsinstanties, NGO's en academische instellingen. De taakgroep heeft er

sindsdien naar gestreefd de doelstellingen van de huidige strategie te realiseren door het programma 'Sturgeon 2020' te promoten. De ICPDR is onlangs een subsidieovereenkomst met DG REGIO aangegaan om een haalbaarheidsstudie uit te voeren over vismigratieopties bij de dam in de IJzeren Poort tussen Roemenië en Servië, die een grote belemmering vormt voor de trek stroomopwaarts van de steur.

Andere belangrijke maatregelen van Sturgeon 2020 zijn onder meer het opzetten van een *ex situ* proefvoorziening voor trek-kende soorten en *in situ* monitoring van leefomgevingen en het gedrag van de bevolking langs de Donau en de belangrijkste zijrivieren daarvan. In samenwerking met gecontracteerde viskwekerijen er een inventaris kunnen worden opgemaakt van steuren in gevangenschap. ■

MEER INFO

<https://www.icpdr.org/main/activities-projects/sturgeons-danube-basin>

PROJECTEN

VOEDSEL VOOR DE ZIEL VAN DEENSE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN

**TOTALE INVESTERING
3 900 000 EURO**

**EU-BIJDRAGE
2 000 000 EURO**

In een poging om kleine en middelgrote ondernemingen in de voedselindustrie van Denemarken te helpen blokkades voor groei en ontwikkeling te overwinnen, is in het kader van een door de EU gefinancierd project een smakelijke strategie bedacht.

Het project 'Rijke culinaire belevenissen' wordt georganiseerd en uitgevoerd door het centrum voor bedrijfsontwikkeling in het zuiden van Denemarken, een regio zonder regionale keuken, maar met een breed scala aan culinaire achtergronden en specialiteiten.

Het lopende vierjarige project is gericht op vier verbetergebieden in de voedselbranche: kwaliteit, internationalisering, duurzaamheid en productiviteit.

Als eerste taak werd er gekeken naar hoe kleine en middelgrote ondernemingen er zeker van kunnen zijn dat de ingrediënten die ze afnemen en de producten die ze ontwikkelen, van hoge kwaliteit zijn. Om de internationalisering te verbeteren, worden bedrijven aangemoedigd om hun goederen te exporteren naar landen in heel Europa, terwijl er qua duurzaamheid op wordt gericht om een grotere nadruk op biologisch voedsel te stimuleren, om een betere ecologische voetafdruk en een duurzamere omgeving te promoten.

Het vierde projectdoel heeft betrekking op een betere strategie voor het verbeteren van productiviteit. Daarbij wordt onder andere gezocht naar efficiëntere en slimmere oplossingen voor de bedrijven om effectief zaken te doen en hun verkoop te maximaliseren. Initiatieven als het koppelen van plaatselijk voedsel aan het vertellen van verhalen en het aan restauranteigenaars vragen om hun gasten te voorzien van

informatie die hun maaltijd meerwaarde geeft, zijn bedoeld om consumenten een uniekere en authentiekere eetbeleving te geven.

Recept voor succes

Het centrum, dat geen winstoogmerk heeft, organiseert workshops en leerplekken, waarin deelnemers kunnen bespreken met welke gedeelde uitdagingen ze te maken hebben in de regio. Ook heeft het centrum een screeningsproces ontworpen om geschikte bedrijven te vinden om mee te doen aan het project: van de 160 kleine en middelgrote ondernemingen die in overweging zijn genomen, zijn er 70 geselecteerd.

Er zijn adviseurs van het centrum toegewezen aan de geselecteerde bedrijven. De adviseurs wezen subsidies toe aan de gespecialiseerde bedrijfsplannen, ter hoogte van, afhankelijk van de omvang van het kleine of middelgrote bedrijf en de voorgestelde strategie, 15% tot 50% van de kosten. Hopelijk zal het succes van de deelnemende kleine en middelgrote bedrijven andere kleine bedrijven inspireren om zich te gaan concentreren op het ontwikkelen van een eigen bedrijfsstrategie die vervolgens groei in de hele regio zal stimuleren.

Dankzij een bijdrage van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling wordt in het project momenteel met 31 kleine en middelgrote bedrijven gewerkt. Op de lange termijn wordt verwacht dat 70 kleine bedrijven zullen worden geholpen 20 miljoen euro aan inkomsten te genereren en 99 banen te creëren. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/2RuxDtj>

PROJECTEN

GRIEKENLAND EN ITALIË BUNDELEN KRACHTEN OM NATUURBRANDEN TE VOORKOMEN

**TOTALE INVESTERING
1 300 000 EURO**

**EU-BIJDRAGE
975 000 EURO**

In het project OFIDIA, een samenwerking tussen de regio Puglia in Italië en de regio Epirus in het noordwesten van Griekenland, is een grensoverschrijdende brandpreventie-infrastructuur aangelegd op basis van computergegenereerde prognosemodellen.

Het grensgebied tussen Italië en Griekenland is ecologisch divers en heeft bergen, kustlijn en dichte hardhoutbossen. Als gevolg van hoge temperaturen, droogte, nalatigheid en brandstichting wordt het gebied elk jaar geteisterd door natuurbranden. De vuurzeeën verspreiden zich snel en zijn moeilijk onder controle te krijgen.

Volgens de OFIDIA-onderzoekers zijn vroege opsporing, nauwkeurige voorspelling van weersomstandigheden, coördinatie van blusactiviteiten op de grond en in de lucht en het uitvoeren van forensische analyses over de oorzaken en aangerichte schade van essentieel belang om een bosbrand succesvol onder controle te krijgen. Dit is echter niet altijd eenvoudig, vooral in afgelegen bossen van Italië en Griekenland waar wachttorens en brandweerploegen onderbezet zijn vanwege begrotingsbeperkingen.

Bovendien hebben brandweerlieden ter plaatse eenvoudige toegang nodig tot gedetailleerde weersvoorspellingen en actuele visuele gegevens uit het werkgebied. Toch beschikt, ook vanwege begrotingsbeperkingen, de controlekamer van het regionale brandweerkorps van Ioannina alleen over een draadloze spraakverbinding met het team en niet over visuele of digitale gegevens over het gebied.

Op weg naar technologie

OFIDIA-onderzoekers hebben technologie gebruikt om deze kloof in hulpbronnen te overbruggen. Voor vroege opsporing werd in het hele beboste gebied een systeem aangelegd met automatische visuele en thermische camera-apparatuur. Deze apparatuur brengt informatie draadloos over naar een van de vijf geavanceerde centrale controleruimten die in het kader van het project zijn opgericht in Lecce, Brindisi, Bari en Ioannina. Van daaruit worden vervolgens de individuele blusactiviteiten gecoördineerd.

In het kader van het project is ook een ICT-infrastructuur ontwikkeld. Daarmee wordt voorzien in geografische onlinekaarten met geavanceerde weersvoorspellingen, brandgevaarindices en historische gegevens over weersensoren, voorspellingsgegevens en bosbrandincidenten. Met deze informatie kunnen belanghebbenden hun operationele activiteiten effectiever voorbereiden, wat uiteindelijk leidt tot een afname van het aantal jaarlijkse natuurbranden en vervolgens tot herstel van de natuurlijke leefomgeving.

Met het OFIDIA-systeem worden niet alleen de bossen van de regio beschermd tegen natuurbranden, het draagt ook bij aan een duurzame levenskwaliteit en economische welvaart in de grensregio.

De gedetailleerde weersvoorspellingen die door het systeem worden gegenereerd, worden bijvoorbeeld beschikbaar gemaakt voor het publiek en kunnen worden gebruikt om activiteiten beter te plannen en bescherming te bieden tegen extreme weersomstandigheden. Het project heeft ook een nauwere samenwerking tussen Italiaanse en Griekse burgerbeschermingsautoriteiten gestimuleerd, evenals een effectievere wetenschappelijke samenwerking tussen de onderzoeksinstituten uit het gebied. Dat alles is gunstig voor de algemene bevolking. ■

MEER INFO

<https://www.youtube.com/watch?v=WVvF9IC-Z2c>

PROJECTEN

INNOVATIEF HERGEBRUIK BLAAST GEBRUIKTE STOFFEN NIEUW LEVEN IN

**TOTALE INVESTERING
4 480 000 EURO**

**EU-BIJDRAGE
1 905 000 EURO**

Dankzij een bijdrage van het cohesiefonds van de EU wordt in een recyclingfaciliteit in Krajné, in het westen van Slowakije, textielafval omgezet in innovatieve groene producten voor gebruik in de bouw- en transportsector.

Nadat het bedrijf PR Krajné zijn productiefaciliteiten had uitgebreid en aangepast, ontwikkelde het een unieke technologie voor het verwerken van synthetisch textielafval tot groenere, milieuvriendelijke producten.

Het bedrijf maakt gebruik van de gepatenteerde bedrijfseigen techniek STERED om tapijten en bekleding uit afgeschreven voertuigen, restanten uit de productie van nieuwe auto's en pulp uit gerecyclede banden te hergebruiken. In het proces worden de vocht- en slijtagebestendige eigenschappen en lage ontvlambaarheid benut van de synthetische stoffen die in de auto-industrie worden gebruikt. Die zijn, vanwege hun bestendigheid, ook moeilijk om af te danken.

Het eindproduct, het STERED-bouwblok, is akoestisch en thermisch isolerend en kan water vasthouden. Dat laatste maakt de blokken, samen met hun weerstand tegen weersomstandigheden in alle seizoenen, ideaal als basis voor groene daken, waar ook gras en andere planten kunnen groeien.

Het product helpt, door de uitstekende isolatie, niet alleen om energierekeningen te verlagen, maar wordt nu ook in combinatie met fotovoltaïsche panelen gebruikt om hernieuwbare energie te bevorderen, in lijn met de Europese normen voor energie-efficiëntie.

Stedelijke ruimten groener maken

Door hun watervasthoudende en geluidsonderdrukkende eigenschappen zijn STERED-producten ook geschikt voor nieuwe tramsporen. In secties groen spoor wordt regenwater geabsorbeerd en vervolgens door middel van verdamping geleidelijk weer vrijgegeven. Hierdoor koelt de lucht af en wordt deze vochtiger, waardoor bewoners minder last hebben van lawaai en stof en de stadsomgeving in zijn geheel verbetert. Op vergelijkbare wijze worden de blokken nu ook gebruikt in de bouw van geluidsblokkades in (spoor) weginfrastructuren.

De fabriek werd in 2012 in bedrijf genomen en had in 2017 meer dan 1 780 ton aan autotextiel verwerkt. De vraag neemt toe en naar verwachting zal dit jaar 700 ton materiaal worden hergebruikt, wat in 2019 oploopt naar 1 750 ton.

In 2018 is met het cohesiefonds van de EU bijgedragen aan werkgelegenheid voor 41 mensen in PR Krajné. Het komende jaar kunnen daar nog eens 25 banen bij komen. ■

MEER INFO

<http://www.stered.sk/?lang=en>

PROJECTEN

GEZONDE VOORUITZICHTEN VOOR FARMACEUTISCHE PRODUCTIE IN POLEN

**TOTALE INVESTERING
2 300 000 EURO**

**EU-BIJDRAGE
855 000 EURO**

Met een innovatief productieproces heeft een medicijnenfabrikant in de Poolse regio Warmińsko-Mazurskie nieuwe producten kunnen ontwikkelen en concurrerender kunnen worden in de farmaceutische sector van het land.

Voor het eerst kon een medicijnenfabrikant in deze Poolse regio met volledig geautomatiseerde productiemachines betaalbare versies van populaire generieke pijnstillende tabletten en gels produceren en verpakken. Deels dankzij financiering uit het Europese Fonds voor regionale ontwikkeling kon het laboratorium Galena Olsztyn (LGO), samen met de universiteit van Warmia en Mazury in de regiohoofdstad Olsztyn, werken aan de ontwikkeling en levering van de machines voor de geautomatiseerde productielijnen.

De apparatuur die wordt gebruikt om de tabletten te produceren, omvat onder meer een dockingstation voor het laden van ingrediënten, een poedermenger, een tabletperser en -coater en machines voor geautomatiseerde verpakking in blisters en dozen. Met de lijn worden momenteel de eigen pijnstillers paracetamol (500 mg) en ibuprofen (400 en 200 mg) van het LGO geproduceerd. Die zijn geliefd onder lokale consumenten, omdat ze zonder recept verkrijgbaar zijn en goedkoper zijn dan de originele merken.

Met een tweede productielijn – met daarin machines om te mengen, tubes te vullen en in dozen te verpakken – worden de ontstekingsremmende gels ketoprofen en diclofenac voor op de huid geproduceerd, waarmee interne pijn kan worden verlicht. Alle machines zijn gebaseerd op bestaande formuleringen waarvoor de patenten zijn verlopen. Daardoor kon het LGO onderzoekskosten vermijden en tegelijkertijd de inkomsten verhogen met ongeveer 30 %.

Alles strak onder controle

Alle apparatuur is volledig gecomputeriseerd, waardoor de laboratoriummedewerkers het productieproces nauwgezet kunnen monitoren en er energie wordt bespaard in vergelijking met de niet-geautomatiseerde productie van vergelijkbare medicijnen.

Om aan de veeleisende EU-normen te voldoen, moeten de twee nieuwe lijnen van de vrij verkrijgbare generieke medicijnen die door het LGO worden geproduceerd, worden gecertificeerd door de farmaceutische hoofdinspectiedienst van Polen. Om dat voor elkaar te krijgen, wordt in het laboratorium gedurende alle productiestadia, van de grondstoffen tot de productie en de verpakking, een inspectiesysteem gehanteerd.

Met eerder ingevoerde hygiënemaatregelen wordt gegarandeerd dat de medicijnen vrij blijven van ziektekiemen. De medewerkers moeten beschermende kleding dragen en het productiegebied betreden via gasdichte sluisen. De lucht in het productiegebied en voor de machines wordt bovendien voortdurend gefilterd.

Tot nu toe zijn dankzij de innovatieve geautomatiseerde lijnen twintig nieuwe banen gecreëerd. De desbetreffende medewerkers worden door het laboratoriumpersoneel volledig opgeleid om in het productiegebied van het LGO te werken. ■

MEER INFO

<http://bip2.warmia.mazury.pl>

AGENDA

7 MAART

Brussel (BE)

Evenement op hoog niveau: vrouwen in het openbaar bestuur

22-23 MEI

Boekarest (RO)

Jaarlijkse Interreg-conferentie

20-21 JUNI

Boekarest (RO)

'Investeren in onze gezamenlijke toekomst: de 8^e conferentie voor de evaluatie van het cohesiebeleid van de EU'

7-10 OKTOBER

Brussel (BE)

Europese week van de regio's en steden

JURIDISCHE MEDEDELING

Noch de Europese Commissie, noch personen handelend in naam van de EC, kunnen verantwoordelijk worden gesteld voor eventueel gebruik van de volgende informatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2018

PDF: ISSN 1725-8146 KN-LR-18-067-NL-N

© Europese Unie, 2018

Hergebruik met bronvermelding is toegestaan.

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie is vastgelegd in Besluit 2011/833/EU (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39).

Voor gebruik of overname van foto's of ander materiaal die of dat niet onder het auteursrecht van de EU vallen/valt, dient rechtstreeks toestemming te worden gevraagd aan de auteursrechthouders.

Printed in Belgium

Dit magazine wordt in het Bulgaars, Duits, Engels, Frans, Grieks, Italiaans, Pools, Roemeens en Spaans gedrukt op gerecycled papier. Het is beschikbaar in 22 talen op: http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/information/publications/panorama-magazine/

De inhoud van deze editie is afgerond in september 2018.

FOTO'S (PAGINA'S):

Omslag: © iStock/Meinzahn; Bilbao © iStock/LucVi;

RegioStars © Europese Unie; EYCH © Europese Unie

Pagina 3: © Europese Unie

Pagina 4: © Europese Unie

Pagina 5: © Oostenrijks federaal ministerie voor duurzaamheid en toerisme, Margit Schörg

Pagina 6: © Europese Unie

Pagina 7: © Europese Unie

Pagina 10: Antwerpen © iStock/Argalis; Bilbao © iStock/LucVi; © iStock/Settantasette

Pagina 11: Maribor © iStock/mura; Lahti © iStock/DarthArt; Göteborg © iStock/mura

Pagina 12: © iStock/Meinzahn

Pagina 14: © iStock/SocjosensPG

Pagina 18: © Europese Unie

Pagina 20: © Europese Unie

Pagina 21: © Europese Unie

Pagina 22: © Europese Unie

Pagina 23: © Europese Unie

Pagina 24: RegioStars-ceremonie © Europese Unie; © Business and Shared Services Centre; © VTT Finland

Pagina 25: © Wettelijke stad Ostrava - © iStock/FatCamera - © Nant Gwtheyrn; © Vista Alegre Heritage Museum

Pagina 26: © Europese Unie

Pagina 27: © Europese Unie

Pagina 28: © Anina Vontavon

Pagina 29: © iStock/kynshesher

Pagina 30: © Iskra Tsankova

Pagina 31: © Aurore Dessaigne

Pagina 32: © Europese Unie; © Martín Guillermo

Ramírez © WGEF

Pagina 33: © Diana Zsoldos

Pagina 34: © Europese Unie

Pagina 38: © Europese Unie

Pagina 41: © Europese Unie/Geert VandenWijngaert

Pagina 42: © South Poland House

Pagina 43: © Vereniging van Finse Lokale en regionale overheden (AFLRA)

Pagina 44: © Castilië-La Mancha

Pagina 45: © iStock/weerapatkiatdumrong

Pagina 54: © iStock/wrangle

Pagina 55: © Project 'Rijke culinaire belevenissen'

Pagina 56: © iStock/mrak_hr

Pagina 57: © Juraj Plesnik

Pagina 58: © iStock/kfzsy

BLIJF IN CONTACT

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

Publicatiebureau

Europese Commissie
 Directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling
 Communicatie – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu